

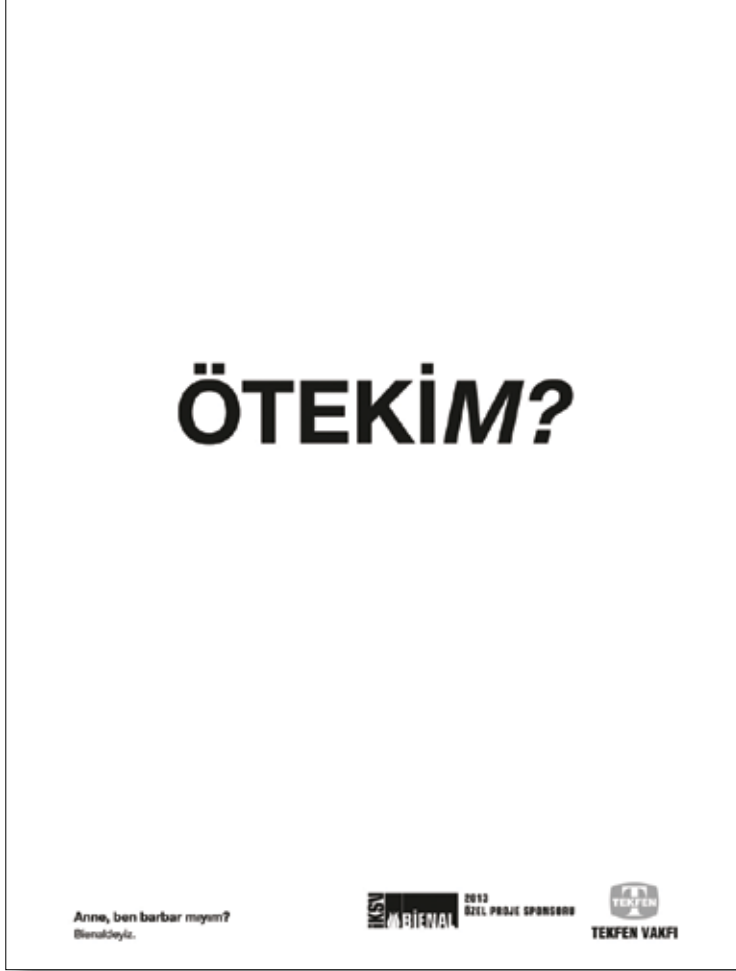
Tbülten 24

TEKFEN GRUP ŞİRKETLERİ BÜLTENİ, Ekim-Aralık 2013

Aramızdaki gizli rekortmen

- ANNE BEN BARBAR MIYIM?
- AZOT'TA İNECEK VAR
- TEKFEN FİLARMONİ'DEN "DOĞAYA ÖVGÜ"
- TOROS'TAN SAMSUN'A BİR ARMAĞAN

İçindekiler

Haberler

- 4 BİR DEV YÜZDÜ
TEKFEN, ENR LİSTESİNDE YİNE İLK 100'DE
- 5 KAZASIZLIK HABERLERİNE DEVAM
ÜMİT ÖZDEMİR, GALATASARAY YÖNETİMİNDE
- 6 FULYA ERDEMÇİ İLE 13. İSTANBUL BİENALİ ÜZERİNE

İçimizden Biri

- 12 ARAMIZDAKİ GİZLİ REKORTMEN

Dosya

- 18 AZOT'TA İNECEK VAR

Sosyal Sorumluluk

- 38 TEKFEN FİLARMONİ'DEN "DOĞAYA ÖVGÜ"
- 39 KÜÇÜK İNSANLAR İÇİN BÜYÜK KONSER
- 40 FINANCIAL TIMES'İN GÖZÜNDEN NGBB
- 41 TOROS'TAN SAMSUN'A BİR ARMAĞAN

İnsan Kaynakları

- 42 KIDEM ÖDÜLLERİ - NİCE 10 YILLARA
- 43 YENİ KATILANLAR

Anılarda Kalanlar

- 44 MICHIGAN ÜNİVERSİTESİ NOSTALJİSİ

ANNE BEN BARBAR MIYIM?

Dünyanın en önemli sanat organizasyonlarından biri sayılan İstanbul Bienali'nin 13'üncüsü 14 Eylül tarihinde kapılarını sanatseverlere açtı. Bu yıl, siyasi bir forum olarak kamusal alan fikrine odaklanan Bienal 20 Ekim tarihine kadar devam edecek. 12. İstanbul Bienali'ne Özel Proje Sponsoru olarak destek veren Tekfen Vakfı, bu sene de aynı kategoride desteğini sürdürüyor.

Tekfen Grup Şirketleri Bülteni / Ekim-Aralık 2013 / Sayı 24

Tekfen Holding A.Ş. adına sahibi
Ahmet İpekçi
Genel Yayın Yönetmeni (sorumlu)
Dorottya Maria Kiss Kalafat (Tekfen Holding)
Yayın Koordinatörü
Esra Tüzgıray Kılıç (Tekfen Holding)
Organizasyon
Nilüfer Özönder (Tekfen Holding)
Katkıda bulunanlar
Murat Ün, Mutlu Akman (Tekfen İnşaat)
Fotoğraflar
Mehmet Akgül, Bünyad Dinç

Yönetim yeri
Tekfen Holding A.Ş.
Kültür Mahallesi, Tekfen Sitesi, Aydınlık Sokak,
A Blok, No. 7 Ulus
Beşiktaş - İstanbul
Tel: (212) 359 33 00

Yayına hazırlayan
Kurumsal Yayınlar Araştırma, Danışmanlık,
Tanıtım ve Organizasyon Hizmetleri Ltd. Şti.
Ortaklar Caddesi Sonu, Pehlivan Sokak, Nasuh
Bey Apt., No. 35/B, D. 2 Mecidiyeköy
Şişli - İstanbul
Tel: (212) 211 23 79

Basım
Ofset Yapımevi
Şair Sokak, No. 4 Çağlayan Mahallesi,
Kağıthane - İstanbul
Tel: (212) 295 86 01

© Üç ayda bir yayımlanır. Tekfen Holding'in ücretsiz iletişim bültenidir.
Yazı ve görsellerin her türlü telif hakları Tekfen Holding'e aittir.

TEKFEN FİLARMONİ'NİN KONSER MEVSİMİ AÇILDI

Tekfen Filarmoni'nin 3 Ekim'de Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda verdiği "Doğaya Övgü" başlıklı konserini, çokyönlü ve yenilikçi bir müzisyen olan James Judd yönetti. Orkestranın 30 Kasım'da vereceği konser ise çocuklara yönelik olacak.

Nurettin

Nurettin evrak takip memurudur. TİTAŞ'ın Tekfen Tower'daki 11-12-13'üncü katları arasında, binanın çelik kutu asansöründe bir aşağı, bir yukarı gün boyu mekik dokur. A4, A3, bazen de diplomat zarf, klasör, çeşit çeşit belgeler, çizimler, faturalar, makbuzlar, iç yazışmaları götürür getirir. Bu işi yaparak iki küçük çocuğunu büyütür. Küçüğü henüz yürümeye başladı sanırım.

Üç ayda bir Tekfen Filarmoni'nin konser zamanı geldiğinde Nurettin, külkedisi misali kimlik (hatta boyut da diyebilirsiniz) değiştiriyor ve orkestranın has elemanı, sahne amiri oluveriyor. Yaklaşık 7-8 yıldır bu böyle. Ama kolay olmuyor. Her seferinde Nurettin'in bizimle olabilmesi için izin isteme ve ikna süreçleri giderek zorlaşıyor. Öyle ki, sıklıkla sihirli sözlerle başvurmak gerekiyor: "Ama bu Nihat Bey için..." Nurettin'den kimsenin kolay vazgeçememesinin sebebi basit. Sessiz sedasız, sakin bir mizaçla, mahçup bir tebessümle, saygıdan hiçbir zaman ödün vermeden işini yapıyor.

Orkestradaki görevine gelince, tüm malzemelerimiz ona emanet: nota sehpaları, sehpa ışıkları, müzisyenlerin geldiği 23 ülkeyi temsilen her konserde sahneye dizilen bayraklar (temizliği ve ütülenmesi dahil), kontrbas ve perküsyon tabureleri, timpani ve grand cassa (Türkçe meali: çeşit davullar), şef podyumu, vb. Bunlar önce Tower deposundan prova mekânına, oradan konser salonuna taşınır, yerleştirilip kurulur, iş bitince toplanıp yeniden depoya taşınır. Geçenlerde Nurettin, "grand cassa'nın ayakları çatladı" dedi. "Öyle mi? Tamir ettirir misin o zaman?" dedik, ettirdi. Artık, sayıları 60-80 arası değişen müzisyenlere notaların dağıtılması da onun işi. Her konserde 4-5 eser çalındığına göre, varın hesabını siz yapın. Dağıtmak kolay, toplamak zor. Dalgınlıkla keman kutusuna koyup ayrılanlar, "Bu bana lazım" diyenler çok.

Geçen gün, Aya İri'ndeki konserin sahne kurulumu bitince gördüm. Hava serin ve yağmurluydu, Nurettin ise boncuk boncuk terliyordu. "Yoruldu mu?" dedim, "Hastayım Dori Hanım" dedi, özür diler gibi. Cebinde Doktor Hakan'ın verdiği ilaçlar...

İşte biz bu yüzden Nurettin'den vazgeçemiyoruz. Siz de onu katlar arasında mırıldanarak yürürken görürseniz şaşırmayın. Provalardan kalan, kulağında yankılanan notalardır.

Ellerine sağlık Nurettin.

Sevgiyle,

Dori Kiss Kalafat
dori@tekmfen.com.tr

Bir dev yüzdü

Tekfen İnşaat'ın 2010 yılında Hazar Denizi kıyısındaki tesislerinde inşasına başladığı 18 bin 500 tonluk dev off-shore platformu başarılı bir şekilde denize indirildi. Batı Chirag Platformu, Tekfen'in bugüne kadar inşa ettiği en büyük platformdu.

BP'nin Hazar Denizi'nin Azerbaycan bölümünde işlettiği Azeri-Chirag-Güneşli Petrol Sahası için inşa edilen Batı Chirag Platformu'nun topside ünitesi

■ ATA Konsorsiyumu (AMEC-Tekfen-Azfen) tarafından Hazar kıyısındaki Bayıl tesislerinde inşa edilen Batı Chirag Platformu, yüzdürülmeden önce 22 Temmuz'da Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev tarafından ziyaret edildi. Tekfen İnşaat Genel Müdürü Levent Kafkaslı ve başta Proje Müdürü Bülent Karaca olmak üzere tüm proje ekibinin hazır bulunduğu ziyarette, BP Bölge Başkanı Gordon Birrell tarafından Aliyev'e proje hakkında ayrıntılı bilgi verildi. Cumhurbaşkanı Aliyev, bugüne kadar Hazar Denizi'ne yerleş-

tirilecek en ağır platform için emeği geçen herkese teşekkür ederken, proje sürecinde elde edilen 20 milyon adam/saat kazasızlık başarısı nedeniyle de yetkilileri kutladı.

Bu ziyaretin ardından platform, 12 Eylül tarihinde denize indirildi. Yüzdürülmeden önce krikolar üzerinde 12 metre yükseltilen platform, kaydırılarak taşıyıcı dubanın üzerine yerleştirildi. Ardından dev platform, nihai yerine taşınmak üzere römorkörler tarafından çekilerek yolculuğuna başladı.

CUMHURBAŞKANI ALİYEV BAYIL'DA

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, 22 Temmuz günü inşa halindeki Batı Chirag Platformu'nu ziyaret etti. Cumhurbaşkanı Aliyev'in BP Bölge Başkanı Gordon Birrell tarafından bilgilendirildiği ziyaret, Azeri basınında geniş yankı buldu.

Tekfen, ENR listesinde yine ilk 100'de

Engineering News-Record (ENR) dergisinin 2012 cirolarına göre düzenlediği "En Büyük 250 Uluslararası Müteahhit" listesinde Tekfen İnşaat, geçen yıla göre 3 sıra yükselerek 85'inci sırada yer aldı. Sektörün en prestijli yayını olarak kabul edilen ENR'in 2013 listesinde toplam 55 Türk firması bulunuyor. Bunlardan 5 tanesi ise ilk 100 arasında yer alıyor. Türkiye, dünyada Çin'den sonra ENR Top 250 listesine en fazla müteahhit sokan ikinci ülke konumunda. Türk firmalarının uluslararası pazarlarda elde ettikleri gelirler 16,8 milyar dolara ulaşıyor. Tekfen, Türk firmalar arasında ilk 3 arasında yer alıyor.

GURUR ANLARI

BTC Projesi'nde kazasızlık sertifikasını Proje Müdürü Hasan Gedik ve HSE Müdürü Elif Tanrıöver Bağdatlı aldılar (üstte).

Irak - Rumeyle Projesi'nde ise fotoğraf karesine giren isimler şunlardı (soldan sağa): Joe McAuley, Soner Keskiner, Selman Yalgin, Namık Taner, Özcan Özçatalbaş.

Kazasızlık haberlerine devam

■ Tekfen İnşaat tarafından birbiri ardına elde edilen kazasızlık başarılarına bir katkı da BTC Projesi'nden geldi. Hizmete girdiği günden bu yana Bakû-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı'nda çeşitli tamir ve geliştirme çalışmaları gerçekleştiren Tekfen İnşaat, 2008'den bu yana hiçbir kayıplı kaza yaşamadan 2 milyon adam-saate ulaştı. Bu önemli başarı nedeniyle Ankara'da düzenlenen bir törenle Tekfen İnşaat yetkililerine, BTC Boru Hattı Şirketi'nin Türkiye Saha Müdürü Abdulla Abdullayev tarafından kazasızlık sertifikası verildi.

Kazasızlık konusunda bir başka güzel haber de Irak'tan geldi. Bu ülkede devam etmekte olan Rumeyle Petrol Sahası Geliştirme ve Büyütme Projesi'nde 500 günden bu yana 3,5 milyon adam-saatlik kazasızlık başarısına ulaşıldı. Kazasızlık sertifikası, ROO (BP) Proje Müdürü Joe McAuley tarafından sunuldu.

Bu sevindirici başarılarından ötürü tüm mensuplarımızı kutluyor, kazasız günlerin devamını diliyoruz.

Ümit Özdemir, Galatasaray yönetiminde

■ Tekfen İnşaat Yönetim Kurulu Başkanı Ümit Özdemir, 22 Haziran 2013 tarihinde yapılan seçimlerde Galatasaray Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığına getirildi. Galatasaray'da ikinci kez başkanlığa aday olan Ünal Aysal'ın aday listesinde yer alan Özdemir, 22 Haziran'da Galatasaray Lisesi'nde yapılan Olağanüstü Seçimli Genel Kurul toplantısında, diğer adaylarla birlikte oyların büyük çoğunlu-

ğunu alarak başkan yardımcılığına seçildi. Özdemir, daha önce de Galatasaray Sportif Sınai ve Ticari Yatırımlar A.Ş.'de bağımsız yönetim kurulu üyeliği yapıyordu.

Ümit Özdemir'i, bu önemli başarısından ötürü kutluyor ve kendisine Türkiye'nin en köklü spor kulüplerinden biri olan Galatasaray'daki yeni görevinde başarılar diliyoruz.

ÜMİT ÖZDEMİR'İN KALEMİNDEN "YARIM ASIRLIK ÇİMBOMLU"

1960 yılının Eylül ayında, ilkokulu yeni bitirmiş 11 yaşında bir çocuk olarak Galatasaray Lisesi'nin bahçesine adım attığımdan bu yana, yarım asırdan fazla zaman geçti.

Ülkemizin güzide eğitim kurumlarından biri olan Galatasaray Lisesi, şüphesiz benim kişiliğime ve varlığıma çok önemli katkılarda bulundu. Tabii bu arada spora olan ilgim de orada gelişti. Sarı kırmızı renklere gönül verdim.

Hayatımın hiçbir devresinde Galatasaray kurumlarıyla ve Galatasaraylı arkadaşlarımla ilişkilerimi kesmedim, hep canlı tuttum. En yakın arkadaşlarım bu çevreden oldu. Üniversiteyi bitirdikten sonra yine Türkiye'nin en güzide kurumlarından olan Tekfen camiasında iş bulup çalışmam da, benim hayatımdaki şanslı dönüm noktalarından biridir. Yaklaşık 40 sene bu camianın içinde genellikle mutlu, mesut ve hep bir şeyler öğrenerek olgunlaştım.

2013 Haziran ayında Galatasaray Spor Kulübü'nde yapılan genel kurul toplantısında, 50 sene önce küçük bir çocuk olarak girdiğim camiada bana şerefli bir görev verildi ve Galatasaray Yönetim Kurulu'nda Başkan Yardımcısı seçildim.

Hayatımın bu devresinde, hem Tekfen camiasındaki yeni görevlerimde elimden geldiğince bilgi ve tecrübelerimi arkadaşlarımıza aktarıp şirketimizin gelişmesine katkıda bulunmak, hem de Galatasaray'a ve Türk sporuna hizmet etmek hedefindeyim.

Sevgilerimle,
Ümit ÖZDEMİR

Fulya Erdemci ile 13. İstanbul Bienali üzerine

Tekfen Vakfı'nın da destekçisi olduğu 13. İstanbul Bienali 14 Eylül-20 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirilecek. Bu yıl siyasi bir forum olarak kamusal alan fikrine odaklanan bienalde farklı ülkelerden 88 sanatçı ve sanatçı grubu yer alıyor. 13. İstanbul Bienali'nin küratörü Fulya Erdemci, dünya çapındaki bu önemli sanat etkinliği hakkındaki sorularımızı yanıtladı.

Siz, 1994-2000 yılları arasında İstanbul Bienali'nin direktörlüğünü yaptınız. Şu anda ise çalışmalarınızı İstanbul ve Amsterdam'da sürdürüyorsunuz. Bugüne kadar uluslararası pek çok etkinlikte küratörlük yaptınız. Öncelikle, sizi biraz tanıyabilir miyiz?

Venedik Bienali 54. Uluslararası Sanat Sergisi'nde 2011 Türkiye Pavyonu'nun küratörlüğünü yaptım. 2008 yılından Eylül 2012'ye kadar Amsterdam'daki SKOR Sanat ve Kamusal Alan Vakfı'nın direktörlüğünü sürdürdüm. 2003-2004 yıllarında İstanbul'da Proje 4L'nin direktörlüğünü takiben, 2004-2005 yıllarında İstanbul Modern'de süreli sergi küratörü olarak çalıştım. 2002 yılında 25. São Paulo Bienali "Metropolitan İkonografileri: Kentler" in 'İstanbul' bölümünün küratörlüğünü üstlendim ve 2007 yılında 2. Moskova Çağdaş Sanat Bienali "Jeopolitika, Pazar ve Amnezi Üzerine Dipnotlar" in küratör ekibinde yer aldım. 2002 yılında Türkiye'de yayalar için kamusal alanda gerçekleştirilen ilk sergi olan "İstanbul Yaya Sergileri" ni ve 2005 yılında serginin ikincisini Emre Baykal'ın eş küratörlüğü ile gerçekleştirdim. 2008'de Christchurch, Yeni Zelanda'da kentsel mekânlarda gerçekleşen "Avare Çizgiler: Yeni bir Mekân Kültürüne Doğru", 5. SCAPE Kamusal Alanda Sanat Bienali'nin küratörlüğünü Danae Mossman ile birlikte yürüttüm. Bilkent Üniversitesi'nde (1994-1995), İstanbul ve Marmara Üniversitesi'nde (1999-2000) ve İstanbul Bilgi Üniversitesi Görsel İletişim Tasarımı Yüksek Lisans Programı'nda (2001-2007) öğretim üyeliği yaptım.

13. İstanbul Bienali, "siyasi bir forum olarak kamusal alan" fikrine odaklanıyor. Bu fikir nasıl ortaya çıktı ve nasıl bir süreç sonunda benimsendi?

10 Ocak'ta açıkladığımız kavramsal çerçeve metninde farklı, hatta birbirleriyle çelişen çoklu dünyaların nasıl bir araya gelebileceğini, birlikte yaşayıp, birlikte hareket edebileceğini sormuştuk. Bu anlamda, Gezi deneyimi –kısa bir süre için de olsa– bu ütopyik soruyu yerel düzeyde tecrübenin

alanına soktu. Ama bu tekil olguyu, evrensel boyutta, bir sistem olarak düşünebilir miyiz sorusu hâlâ geçerli.

"Anne, ben barbar mıyım?" başlığı nasıl belirlendi?

13. İstanbul Bienali'nin başlığı "Anne, ben barbar mıyım?" şair Lale Müldür'ün aynı adlı kitabından bir alıntı. Bu başlık altında oluşturduğum kavramsal çerçeve teorik (kamusal alan tartışmaları), pratik (İstanbul ve kentsel dönüşüm) ve sanatsal (sanat alanının bu teorik ve pratik olanla ilişkisi) olmak üzere üç aks üzerinde duruyor. Teorik aks, bugün kamu (çoklu kamular) kavramını ve politik bir forum olarak kamusal alanı tekrar nasıl düşünebileceğimizi soruyor. Teorik aksın uygulama alanı olarak, demokratik aygıtın mekânsal bileşenlerine odaklanmıştık: İstanbul'daki kentsel kamusal mekânlara ve özellikle de dizginsiz yol alan kentsel dönüşüme bakarak, özgürlük kavramının mekânsal tezahürlerini agorafobi kavramıyla birlikte ele almıştık.

Teori ve pratiğin arasındaki sanatsal alanın açılımı, Lale Müldür'den alıntılıdığım "barbar" kavramını içeren başlıktan geldi. Eski Yunan'da barbar, hem kentli-vatandaş kavramıyla, hem de doğrudan dille ilişkilidir. Barbar, Eski Yunanca'da şehir devleti anlamındaki "polis" kelimesinden türeyen "politıs", yani "kentli-vatandaş" kelimesinin zıttıdır ve böylelikle kent ve vatandaşlık haklarına tabi değildir.

13. İstanbul Bienali'nin kapsamı hakkında bilgi verebilir misiniz? Bienale kaç sanatçı katılacak? Eserler hangi mekânlarda, nasıl bir formatta sergilenecek?

Sanatçı seçiminde, güncel sanatta ve kamusal alanda sanat üretimindeki çeşitliliği yansıtmaya öncelik vermeye çalıştım. Kamusal alan tartışan sanatın dünya çapında farklı şekillenmiş biçimlerini sergiye mümkün olduğunca dahil edebilmek adına Latin Amerika, Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Asya Pasifik gibi coğrafyalardan çok sayıda sanatçı davet ettim. Ocak ayında yapılan uluslararası açık çağrıya gelen

2.000'den fazla başvuruyu da sanatçı listesini oluştururken göz önüne aldım. Bienalde, Türkiye'den 15 sanatçı, sanatçı kolektifi, sivil örgüt ve oluşum da yer alacak. 13. İstanbul Bienali, bugüne kadar Türkiye'den en geniş katılımı sağlayan bienal sergisi olacak.

Kentsel kamusal mekânlardan çekilmemiz, mekân konusunda önemli bir soruna yol açtı; ama ARTER ve SALT Beyoğlu gibi sanat kurumlarıyla ve 5533 gibi bir sanatçı inisiyatifiyle kısa sürede işbirlikleri geliştirerek, bu sorunun üstesinden gelebildik. Ayrıca, kamusal kavramını yeniden düşünmeyi öneren bu bienalin herkese açık olmasını baştan beri arzu ediyorduk. Ama Gezi sonrasında kentsel kamusal mekânlardan çekilme kararıyla, kavramsal çerçeveye örtüşen bir kamusal yaratılabilmek adına bienalin bu edisyonunu ücretsiz yapmayı başardık.

Uzun yıllar direktörlüğünü yaptığınız İstanbul Bienali'ne şimdi küratör olarak katılmak sizde nasıl duygular uyandırıyor? Bienalin dün ve bugün arasındaki farkları da değerlendirerek, bu projenin sizin için önemi hakkında neler söyleyebilirsiniz?

İstanbul Bienali'nin en önemli özelliği, küratöre göreceli olarak özgür bir alan yaratması ve içerik, tema ve sanatçı seçimlerinde herhangi bir sınırlandırma getirmemesi. Daha önceki tecrübelerimi göz önüne alırsak, birçok bienalde mekân, tema ve sanatçı seçimlerinde bağlı kalmanızı istedikleri ön koşullar ve tanımlamalarla karşılaşmanız mümkündür. Hatta bazen hangi ülkeden kaç sanatçı seçmeniz gerektiğine kadar detaylıdır bu tanımlamalar. İstanbul Bienali'ni farklı kılan, benimsediği açık formatla küratöryel bir özgürlük alanı yaratması. Böylelikle birbirinden çok farklı küratöryel ajandaları ve metotları olan küratörleri seçerek, her edisyonda farklı bir yapı ve yorum ortaya koyması. Bu anlamda İstanbul Bienali, beklenen, merak edilen bir sergi oldu her zaman. Bu durum benim direktörlük yaptığım zaman da, şimdi de değişmedi; aradan geçen bunca zamandan sonra bunu görmek memnuniyet verici.

13. İstanbul Bienali

İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSVM) tarafından 1987'den bu yana, farklı kültürlerden sanatçı ve izleyicileri İstanbul'da buluşturan ve dünyanın en önemli sanat etkinliklerinden biri sayılan İstanbul Bienali'nin bu yıl 13'üncüsü gerçekleştiriliyor. Küratörlüğünü Fulya Erdemci'nin üstlendiği bienal, "Anne, ben barbar mıyım?" başlığını taşıyor.

BIENALDE KİMLER VAR?

İstanbul Bienali, geçmişte olduğu gibi bu yıl da dünya güncel sanat platformunun birçok önemli ismini İstanbul'da ağırlıyor. Etkinliğe farklı ülkelerden 88 sanatçı ve sanatçı grubu katılıyor. Türkiye'den ise 15 sanatçı, sanatçı grubu ve mahalle örgütlenmesi bienalde yer alıyor. Bu, son yıllardaki en yüksek katılım. Yoğun ilgi gören bienalin açılış haftasında, uluslararası sanat çevrelerinden eleştirmen, küratör, müze ve galeri yöneticileri ile basın mensupları da dahil olmak üzere yurtdışından yaklaşık 5 bin konuk İstanbul'a geldi.

SERĞİ DIŞI ETKİNLİKLER

13. İstanbul Bienali'nde sergi dışında sanatçı performans ve sunumları ile çocuklar ve gençler için gerçekleştirilen eğitim programları da yer alıyor. Ayrıca, Mart ayında başlayan sanat eleştirmenliği atölyesi de halen devam ediyor. Bienalin sonunda, sergi fotoğraflarını içeren ve bienalin kavramsal çerçevesi bağlamında makaleler ve yazıların yer alacağı Bienal Kitabı hazırlanarak Ekim ayından itibaren satışa sunulacak.

BIENALİ NE ZAMAN, NEREDE GEZEBİLİRİM?

14 Eylül Cumartesi günü kapılarını açan 13. İstanbul Bienali, 20 Ekim Pazar gününe kadar açık kalacak. Bienal sergileri, Pazartesi hariç her gün 10.00-19.00 saatleri arasında Tophane'deki Antrepo No.3, Karaköy'deki Galata Özel Rum İlköğretim Okulu, İstiklal Caddesi üzerindeki ARTER ve SALT Beyoğlu'nda izlenebilecek. Sergi mekânlarından bir diğeri olan İMÇ 5. Blok'taki 5533 de, Pazar günleri hariç diğer günler gezilebilecek.

Kamusal alan fikrine odaklanan 13. İstanbul Bienali, kamusal bir alan yaratmak ve herkese ulaşabilmek amacıyla, aralarında Tekfen Vakfı'nın da bulunduğu sponsorların desteğiyle bu yıl tamamen ücretsiz olarak düzenleniyor. İKSVM tarihinde bir ilk olan bu durum, dünya ölçeğinde de eşine az rastlanır bir uygulama.

İstanbul Bienali'nin düzenlendiği mekânlardan ARTER (solda) ve Galata Özel Rum İlköğretim Okulu (sağda).

MIERLE LADERMAN UKELES
Her Gün Bir Saat Bakım Sanatı Yapıyorum, 55 Water Sokağı üzerindeki Whitney Müzesi Şehir Merkezi Şubesi, NYC
 (16 Eylül-20 Ekim 1976)

AMAL KENAWY
Koyunlann Sessizliği (2009)

FREEE (DAVE BEECH, ANDY HEWITT, MEL JORDAN)
İsyan Etmek Yetmez: Ya da Zenginlerle Ne Yapacağız?
(İsyan Güzeldir: Tottenham) (2013)

JIMMIE DURHAM
Kapıcı (2009).

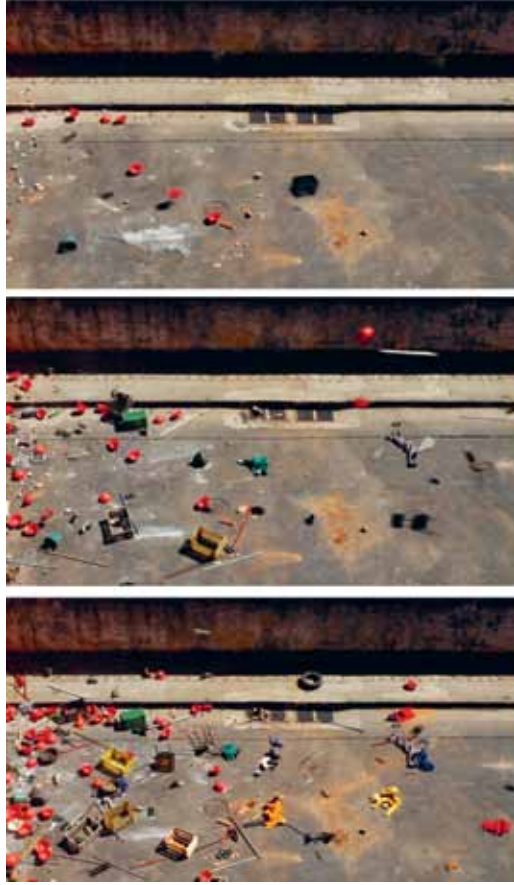
LILIANA MARESCA ORTAOKULU PROJESİ
Proyecto Secundario Liliana Maresca (2013)

ŞENER ÖZMEN
İsimsiz (Megafon) serisinden (2005)

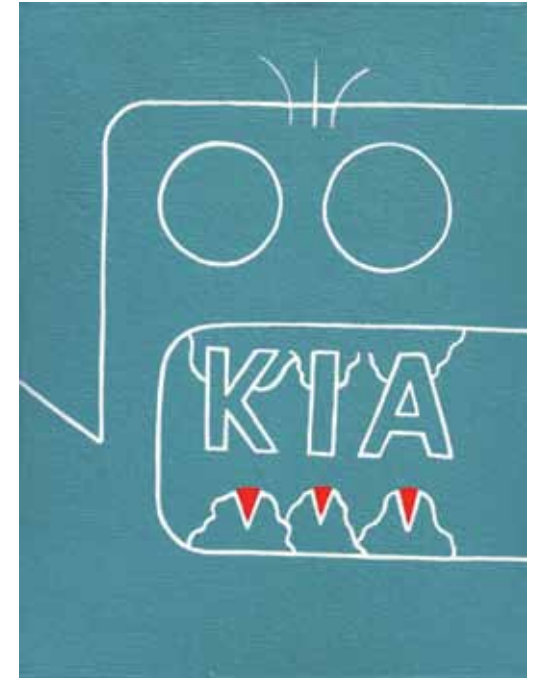
CINTHIA MARCELLE & TIAGO MATA MACHADO
Yüzyıl (O Século) (2005)

LATOYA RUBY FRA
Dedemin Yatak Odasında Otoportre (227 Holland Caddesi) (2009)

CHRISTOPH SCHÄFER
Park Fiction Artık Gezi Parkı, Hamburg (16 Haziran 2013)

LUX LINDNER
Eylem Sırasında Öldürüldü (Keder ve Kehanetin Tasviri) - Arjantin Gerçeği Üzerine İnceleme dizisinden (2006-2013)

HONF VAKFI
DIAMANYETİ (C/SM) TÜRÜ - HONF Vakfı tarafından geliştirilen etkileşimli medya projesi (2012-2013)

Aramızdaki gizli

REKORTMEN

Hayat bazen tesadüflerle şekillenir; tesadüfler hayatımıza yön verir. Bu sayımızda “İçimizden Biri” köşemize konuk olan Selim Ergun da atletizmle işte böyle bir tesadüf sonucunda tanışmış. Önceleri yüksek atlarken, tesadüfen 100 metreci olmuş. Bu tesadüflerin yön vermesi –ve elbette sıkı bir çalışmayla– rekortmen bir sporcu olup Türkiye’yi yurtdışında temsil etmiş. Tekfen Mühendislik’ten bunca yıldır tanıdığımız Selim Bey’in, aslında rüzgârla yarışan bir atlet olduğunu biz nasıl mı öğrendik? Tabii ki tesadüfen!..

Atletizmle nasıl tanıştınız?

Ben İstanbul’da doğmuşum. Fakat babam maden mühendisi olduğu için 14 yaşına kadar Tavşanlı’da yaşadım ve Eskişehir Maarif Koleji’nde okudum. Spora da orada, lise 1’e giderken başladım. Beden eğitimi öğretmenimiz değişmişti. Eski öğretmenimizin yerine İsmail Hakkı Ünal adında çok genç, enerjik ve sporu gerçekten seven bir hoca gelmişti. Her derste bir branştan sınav yapıyordu. Mesela,

1.500 metre koşturuyor ve öğrencilerin o yarışlardaki başarısına göre not veriyordu. Birinciyle ikinci 10 alıyor; üçüncüyle dördüncü daha düşük bir not; sonuncu olsan bile eğer yarışı bitirdiysen 5 alıyordun. O derslerde benim yüksek atlamaya ilgim başladı. Sınavda arkadaşlar 1.40 civarı atlarken ben 1.65 atladım. Bu, o seneki yıldızlar kategorisinde Türkiye birincisinin derecesiymiş. Hoca çok şaşır-
dı. Zaten on beş gün sonra da önce Eskişehir

seçmelerine, sonra gruplara, ardından da Türkiye Salon Atletizm Şampiyonası’na girdim ve birinci oldum.

Daha önceden böyle bir ilginiz var mıydı?

Hiç yoktu. Sporla ilgim yoktu ki! Ama o ders sayesinde, yüksek atlamayla bir süre uğraş-tım. Hocamız beni atletizm takımının kaptanı yaptı. Derece tutuyorum, organizasyon yapıyorum, hocaya yardım ediyorum. Bu şekilde

iki üç ay geçti, bir gün 100 metre yarışları yapıyoruz. Kronometreyi içeride unutmuşum. Hoca, “Koş, kronometreyi getir,” dedi. Spor salonuna doğru bir depar attım, kronometreyi aldım, geldim. “Ya, sen ne biçim koşuyorsun!” dedi bu sefer. Denemek için 100 metre koşturdu. İlk derecem 11.00 idi. Yani gayet iyi bir derece. Gene aynı şey oldu, kendimi bu sefer koşu pistinde buldum. Eskişehir atletizm yarışları yazın yapılıyordu. Ondan önce, kışın yapılan salon yarışlarında birinci oldum. Oradan grup elemelerine gittim, yine birinci oldum. Sonra da İzmir’e gittik ve Türkiye birincisi oldum. Derken milli takıma seçildim. Yıldız takımdaydım o zaman. 1973 sonu, 1974 başı. Bir iki sene sonra da Galatasaray Kulübü’nden geldiler. O günden sonra Galatasaray’a bağlandım ve daha sonra hep orada koştum.

Üniversite yıllarında spor hayatınız nasıl devam etti?

Teknik Üniversite’ye girdikten sonra Turgay Renkikurt’la çalışmaya başladım. Köln Spor Akademisi mezunu çok değerli bir spor adamıdır. O yıllarda Sermet Timurlenk’i çalıştırıyordu. Ben de iyi bir derece yapınca Sermet’e, “Bir sor, beni de çalıştırmı mı?” dedim. Kabul etmiş. Dört sene onunla çalıştım. O zamanlar antrenörler stadyuma gelip de sporcunun başında durmazlardı. İki üç ayda bir giderdim yanına, bir program yazardı, “Şunu yap, bunu yap” diye. Derecelemleri takip eder, programımı ona göre düzenlerdi. Ben de programı alıp kendim uygulardım. Mesela, tepe idmanı yap-

manız gerekiyor. Tabii önce uygun bir tepe bulacaksınız; trafiğin olmadığı, açık arazi. 150 metre uzunluğunda, belli bir eğimi olması gerekiyor. Oradan koşarak çıkacaksınız, yürüyerek ineceksiniz. Ben, şimdi ENKA Sadi Gülçelik Spor Tesisleri’nin olduğu yerde çalışırdım. Karanlık, etraf ıssız, köpekler var, tamamen kendi başınızasınız... O yıllarda böyleydi.

Okul ve spor bir arada nasıl yürüyordunuz?

Üniversiteye başlayınca aslında bir ara sporu bırakmaya niyetlendim. O zamanlar ortam karışık, herkes vatan millet kurtarıyor. Bizim de, “Bu koşullarda spor mu yapılır!” diye biraz kafamız karışmıştı. Hocam beni kendime getirdi, “Senin bir mesajın varsa sporla ver bunu!” dedi. Ondan sonra daha da ciddi sarıldım spora. Hocayla çalışmaya başladıktan sonra antrenman sürelerim giderek arttı ve günde iki antrenmana çıktım. Ben çoğu zaman okula gitmiyordum artık. Arkadaşımdan ders notlarımı alıyordum. Okulda da devamlı

bojkotlar oluyordu zaten; genellikle kapalıydı okul. Ailem de atletizm yapmamı destekliyordu.

Atletizm ortamı nasıldı?

O zamanın en parlak atletleri olan Mehmet Terzi, Mehmet Yurdadön ve Sermet Timurlenk gibi isimler benim takım arkadaşlarımdı. Atletizm Federasyonu Başkanı Kurthan Fişek’ti ve bana çok destek oldu açıkçası. Kategorinizde belli bir dereceyi aşarsanız federasyon maaş veriyordu. Bu da bir itici güçtü. Fena bir maaş değildi o zaman. Ben de faydalandım bundan. Kaynaklar çok kıt olduğundan belli bir itici güç oluyordu. Ona rağmen esas motivasyon para değildi.

Ne gibi zorluklar söz konusuydu?

Bir defa İstanbul’da tartan pist yoktu. Bu çok büyük bir problemdi. İnönü Stadı’nda antrenman yapıyorduk; başka da bir yer yoktu zaten. Herkes oradaydı. O yüzden de ortam çok güzeldi. Stadın ölçüleri standarttı, fakat pist topraktı. Tabii ki tartan pistte koşmak daha avantajlı. Toprak pistte rekor denemesi yapmanın hiçbir anlamı yok. Tartan pist sadece Ankara ve İzmir’de vardı. Onun için de bütün müsabakalar oralarda yapılırdı. Yurtdışına gitmek ise büyük ayrıcalıktı. O zaman tabii Türkiye’nin 70 sente muhtaç olduğu yıllar. Federasyonun imkânları çok sınırlıydı. Malzeme zaten hiç yoktu. Ayakkabıyı bile dışarıdan getirmek zorundaydık.

En iyi derecenizi ne zaman yaptınız?

1978 yılında, atletizm milli takım seçmelerinde yaptım. Daha önce İstanbul’da koşmuştum

“00.00”

Lise 2’yi bitirmiştım ve daha yeni Türkiye birincisi olmuşum. Eskişehir’de bir yarışa gideceğim. Çok hırslıyım, İstanbul’da müthiş çalıştım. Yaz tatilinin ortasında, Temmuz ayında Eskişehir’e geldim. Kendi şehrimde Türkiye birincisi olmak istiyordum. Fakat antrenmanların dozunu kaçırp o kadar fazla çalışmışım ki, “sür antrene” olmuşum. Birinci olmayı hedeflediğim o yarışta hiç koşmadım, ancak üçüncü oldum. Tabii çok üzülüm. Dereceyi tutan adamları da tanıyorum. “Derecem kaç?” diye sordum, bir baktı adam, “00.00”! Meğer kronometreye basmamış. Derken sıralama açıklandı, beni dördüncü yapmışlar. Kafadan atmışlar bir derece, onu da tutarsız atmışlar. Böylece üçüncü bitirdiğim yarışta dördüncü oldum. Kıyamet kopardım tabii, ama bir şey değişmedi.

BAŞARILI BİR KARIYER

Selim Ergun, kısa atletizm hayatına birçok başarı sığdırdı. Kazandığı birincilikler ve madalyaların yanı sıra 100 metrede Türkiye rekoru olan 10.5 saniyeyi egale etmesi, bugün Ergun'un gururla anımsadığı başarılar arasında yer alıyor.

MİLLİ ATLETLER

Eylül 1977'de Ankara'da düzenlenen Balkan Oyunları'na katılmak üzere kampa giren Türk Millî Atletizm Takımı. Arka sırada, soldan ikinci sporcu Selim Ergun.

Ufak bir hata!

Trajikomik bir anım var. Millî takım olarak Rusçuk, Bulgaristan'a gitmiştik. O zamanlar memlekette para yok, böyle gezilere zorlukla çıkılabiliyor. Uçakla Sofya'ya gittik, 7 saat bekledikten sonra oradan bir pervaneliyle Rusçuk'a geçtik. Neyse, sonunda yarış yerine ulaştık. Göğüs numaraları verilecek, toplantı yapılıyor. Fakat anlaşıldı ki büyükler yarışı değil, gençler yarışmış; bizimkiler fark etmemiş. Federasyon yanlış yarışmaya göndermiş bizi. İdareciler de şaşkın, "Ne olur bir çare bulun. Biz böyle geri dönemeyiz!" dediler. Bulgar yetkililer, "Klasman dışı yarışın o zaman," dediler. Hadi biz genciz, diğer atletlerden bir iki yaş büyüğüz sadece. Fakat kafilede Mehmet Yürdadön falan var, koca koca adamlar. Böylece o yoklukta, o kadar para klasman dışı bir yarışa harcanmış oldu.

ve bilemiyordum iyi miyim, kötü müyüm. Çünkü pist toprak. İstanbul'da o sezon en iyi derecem 10.9 olmuştu. 10.5 ise bizim için hayal bir derecedi. Dünya rekoru da zaten 9.9'du. Uzun yıllar bu rekor kırılmadı. Yarış günü geldim, koştum, birinci oldum. "Rekor!" diye bağırانlar var. Derecem o kadar iyi olduğunu koşarken anlamamıştım. İyi bir yarış çıkarmıştım, ama hakikaten neticeyi tam kestiremiyorsunuz. Yarıştan sonra 10.5 açıkladı! Tabii çok sevdim.

Yalnızca 100 metre branşında mı koştunuz?

100 ve 200 metrede koştum. Bazen 400 metre yarışlarına katıldığım da oldu. 200 metrede de Türkiye birinciliklerim var.

Böyle kısa mesafeli yarışlarda fizik mi, yoksa tecrübe mi önemli?

İşin çok büyük bir kısmı yetenekle ilgili. Ben ilk denememde 11.5 koştum. Eğer 12.5 koşmuş olsaydım, ne kadar çalışırsam çalışayım, inebileceğim en iyi derece 11.5 olurdu. Dolayısıyla Allah vergisi bir yetenek olması gerek. Yüksek atlamada da bu böyle, güllerde de böyle; teknik branşlar için yetenek birinci sırada geliyor. Uzun mesafe koşularında durum değişiyor. Mesela, çoğu insan iyi çalışırsa maraton

koşabilir. 100 metre için ise önce yetenek olması lazım. Ondan sonra kalan yüzde 20 sizin çalışmanız, tekniğiniz, belki ufak taktiklerdir. Yarışlarda "duvara çarpmak" denilen bir olay var. Yarışın sonuna doğru, belli bir metrede yarışçılar duvara çarpar. 400 metre koşuluyorsa son 70 metre, 100 metre koşuluyorsa son 20 metredir bu. Orada görünmez bir duvar çıkıyor önünüze. O duvarı aşmak için uğraşıyorsunuz. Artık sürünüyorsunuz, oksijen yetmiyor. Bu duvar mesafesini kısaltmak sizin elinizde. Ne kadar çalışırsanız o kadar ilerlersiniz. Ne kadar kısalırsa, o kadar avantajlı olursunuz. Bu, yetenektan bağımsız olarak sizin çalışarak elde edebileceğiniz bir avantajdır.

Yüksek atlamayı ve 100 metre yarışını birlikte götürmek mümkün değil miydi?

Ben kariyerimde 1,90 atladım en yüksek. İyi bir derecedi gerçekten; devam edebilirdim. Ama 100 metre ve yüksek atlama yarışları genelde aynı anda yapılıyor. Yüksekte ikinci atlayışınızı yaptıktan sonra 100 metre yarışına koşmanız gerekiyor, sonra da tekrar yüksek atlamaya geçiyorsunuz. Çok zor bir tempo. 100 metrede daha iyi olduğum için yüksek atlamayı bıraktım.

En kötü yarışınız hangisidir?

İstanbul'da, toprak pistte yapılan bir yarıştı. Ben şöyle düşündüm: "Nefes alıyorum ve vakt kaybediyorum. O zaman nefes almadan koşayım..." Tabii nefessiz kalınca, 20 metre sonra, o hızla kaydırdıktan kayar gibi piste uzandım. 5 metre de sürüklendim herhalde. En kötü yarışım odur. Gençlik işte!

En büyük rakibiniz kimdi?

Güner Güngör vardı, asker. İyi bir atletti. Önder Tokar vardı, Şükrü Çaprazlı vardı. Benden sonra rekor da kırdı. Arkadaştık aynı zamanda tabii. Rekabet her zaman vardı. Sporun biraz da güzelliği o aslında. Mücadele etmeyi öğreniyorsunuz. Mücadele etmeden hiçbir şey elde edemiyorsunuz. Hedefe ulaşmak için çalışmanız lazım. Kendiniz çabalayacaksınız, kendiniz kazanacaksınız. Biz çok amatörce yarışıyorduk o yıllarda. Hep bir tartışma konusuydu, "amatör spor," "profesyonel spor" ayrımı. Elbette hiç destek almadan sporla uğraşamazsınız. Geçiminizi sağlayabilmeniz lazım. Ama bugünkü anlamda profesyonel değildi spor. Dünyada da değildi.

Atletizm maceranız fazla uzun sürmemiş. Neden?

1979 yılında bıraktım sporu. 1980'de Moskova Olimpiyatları'na katılacaktık, ben de çok heveslenmişim gerçekten. Derken boykot olayı çıktı! Büyük hayal kırıklığı oldu bu benim için. "Niye yapıyorum ki ben bu işi?" diye sorgulamaya başladım. Bu noktaya gelince zaten zorlaşıyor iş. Sonrasında da bırakma kararı aldım. Bıraktığımda 21 yaşındaydım. Halbuki en az on sene daha devam edebilirdim.

Ailenizde sporla ilgilenen başka kimse var mı?

Aslında kızım ilgilenebilirdi. Ben o potansiyeli görüyordum. Ama kendisi hiç istemedi, daha çok sanata, edebiyata yöneldi.

Sporla ilgilenen çocuklara ve ebeveynlerine ne tür mesajlar verebilirsiniz?

Spor severek yapılması gereken bir uğraş. Seviyorlarsa, imkân buldukları ölçüde devam etsinler. Böyle söylüyorum, çünkü gençlerin işi çok zorlaştı artık. Sporda profesyonelliğe geçiş lisede oluyor ve çocuklar lisede çok meşgul artık. Dev bir sınav stresiyle boğuşuyorlar ve bir seçim yapmak zorunda kalıyorlar. Bence sporun kazandırdıkları ÖSS'den çok daha fazla. Ama üniversiteyi de göz ardı edemezsiniz. İkisini birden yürütmek ise çok zor bir iş. Bu imkânı bulamayan gençlerimize, üniversitede spora yoğunlaşma alternatifi kalıyor ki o zaman da yaş ilerlemiş oluyor. Bu yüzden de gençlerimize imkân bulabildikleri kadar ilerlemelerini söylüyorum. İleride çok güzel anıları olur. Bir de spor yapmak yurtdışında birçok

eğitim kapısı açabiliyor. Bizim dönemimizde bile bu şekilde yurtdışına giden arkadaşlarımız oldu.

Spor dışında başka hobileriniz var mı?

Tarihle çok ilgiliyim. Neden-sonuç ilişkisi içinde, büyük resme bakmaya çalışıyorum. Ayrıca tarihi geziler yapmayı çok seviyorum; çoğunlukla tarihi yarımada arkadaşlarıma İstanbul gezileri yaptırıyorum. Ben bu konulara biraz daha ilgili olduğum için onları yönlendiriyorum. Onlardan istek geliyor, benim de hoşuma gidiyor. Bir de ufaktan gezi filmleri yapıyorum. Bir kameram var. Çektiklerinizi olduğu gibi gösterdiğiniz zaman bir şeye benzemiyor. Ben de onları kesiyorum, birleştiriyorum, müzik koyuyorum, yazılar yazıyorum. Amatörce tabii.

Azot'ta* inecek var

ESRA TÜZGİRAY KILIÇ

* Toros Tarım Mersin Fabrikası, halk arasında öteden beri kısaca "Azot" olarak adlandırılır.

Eylülde Adana ne güzelmiş...

Adanalılar lütfen başlığı görüp üzerlerine alınmasınlar. Ben en iyisi konuya bir açıklık getireyim: Her sene Haziran ayında düzenlemeye alışık olduğumuz kıdem ödül törenlerine sabah en erken uçakla da gitsek, uçağın kapısı açıldığında suratımıza çarpan kocaman bir alev topu bizi karşılar. Bu alev topu gün boyu bizi takip eder ve klimalı ortamlarda bütün gün bilgisayar başından kalkmayan biz İstanbullular, gecenin sonunda tüp patlamış gibi suratlarımızla törendeki yerlerimizi alırız.

Oysa kıdem törenimizi ilk kez eylül ayında yaptığımız bu sene, Adana'da bahsettiğim alev topu yerine ılık bir hava karşıladı bizi. Ancak bu sefer ziyaret-i sebebimiz sadece kıdem ödül töreninden ibaret değildi. Uzun zamandır bu yazı dizimizde Toros Tarım'a yer vermek istiyorduk. Bir bakıma, iyi olacak hastanın doktor ayağına geldi de

diyebiliriz. Zira Adana'yı organize ederken ilk aklımıza gelen fikir, Adana'ya bir saat uzaklıktaki Toros Tarım Mersin Fabrika'yı bu sayının sayfalarına taşımak oldu, çok da güzel oldu.

Gül kokulu bir cumhuriyet fabrikası

Merak etmeyin, ziyaret ettiğim fabrikanın bir gübre fabrikası olduğunun bilinciyle bu başlığı koydum. 1972 yılında Akdeniz Gübre olarak üretime başlayıp, 1990 yılında Tekfen Holding bünyesine katılan bu fabrikaya girdiğinizde sizleri karşılayan yemyeşil çimenler ve rengarenk güller bu başlığın sebebi.

Bizler öğlene doğru tesise gelip, idari binaya geçtik. Bu bina daha önce ziyaret ettiğim birçok tesisten farklı olarak, halen 70'li yılların havasını taşıyan, ortasında ufak bir avlusu olan çok güzel bir retro bina. Binaya girer girmez, Toros yeşili t-shirtleriyle etrafta ko-

şuşturan güler yüzlü ekibin enerjisini hemen hissediyorsunuz. Öyle ki, kendisini Ceyhan Fabrika'dan tanıdığımız sevgili Mehmet (İçöz) Bey'in odasına yüzümüzde kocaman bir gülümsemeyle girdik ve ilk görüşmemize Mehmet Bey'le başladık. Burada bir parantez açmak istiyorum. Bu seferki ziyaretimizde görüşmeleri yaparken bir de ortağım vardı: Dori Kiss Kalafat. Dori Hanım ofis, ben ise saha görüşmelerini yaparak tüm işimizi bir gün içerisinde tamamladık. Öğle yemeği ve tadı damağımızda kalan taş kadayıfları mideye indirdikten sonra, yediklerimizi yakmak üzere ben, fotoğrafçımız Bünyad Dinç ve az önce bahsettiğim o güler yüzlü ekipten İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı Harika Değirmenci ile sahaya indik.

Toros Tarım, kimyevi gübre üretim faaliyetini, Türkiye'deki toplam kurulu üretim kapasitesinin yüzde 38'ini oluşturan Samsun, Ceyhan ve Mersin'deki fabrikalarında gerçekleştiriyor. Samsun ve Ceyhan'da

taban gübresi olarak kullanılan kompoze gübre üretimi yapılırken, Mersin'de üst gübre üretiliyor. Nedir bu taban gübre ve üst gübre diye soracak olursanız, kimyevi bileşimlere girmeden kısaca, bitki toprağın üzerine çıkmadan kullanılan gübreye taban gübresi, bitki toprak seviyesinin üzerine çıktıktan sonra kullanılan gübreye de üst gübre diyebiliriz. Fabrikalardan çıkan gübrelerin tamamı kara, deniz ve demiryoluyla bayilere sevk ediliyor.

Biz yine ziyaretimize dönersek.. Bütün gün boyunca karış karış gezdiğimiz fabrikada girip çıkmadığımız yer kalmadı diyebilirim. Her çalışanın yanı başında ve her köşede Atatürk fotoğraflarının bulunduğu, kadın çalışanların bolca olduğu, çevreye yatırımın esirgenmediği rüya gibi bir fabrikada çok keyifli bir gün geçirdik.

Şimdi sizleri bu ekiple baş başa bırakma zamanı.

■ MEHMET İÇÖZ (KIDEMLİ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI)

“Mersin’de ürettiğimiz gübre, üst gübresi”

Toros Tarım Ceyhan Üretim Tesisi’nin inşaatı henüz devam ederken, Aralık 1980’de Tekfen ailesine katılan Mehmet İçöz, işe Üretim Ünitesi’nde vardiya mühendisi olarak başlamış. Daha sonra sırasıyla Proses Planlama Müdürü ve Üretim Müdürü olarak görev yapan İçöz, 2004-2012 yılları arasında Ceyhan Üretim Tesisi Genel Müdür Yardımcılığı yapmış. Mehmet İçöz, Ocak 2013’ten bu yana Toros Tarım’da Kıdemli Genel Müdür Yardımcısı olarak görev alıyor:

Ceyhan, Mersin ve Samsun İşletmeleri ile Adana’daki torba üretim tesisi bana bağlı. Çoğunlukla Mersin’de olmakla beraber, zaman zaman diğer işletmelere de giderek oradaki arkadaşlarla ekip çalışması yapıyoruz.

Mersin İşletmesi, 1972 yılında Akdeniz Gübre olarak üretime başlıyor ve 1990 yılında Toros bünyesine katılıyor. Şu anda, Toros Tarım’ın kimyevi gübre üretimi yapan üç fabrikasından biri. Burada yüzde 26 toplam azot içeren Kalsiyum Amonyum Nitrat (CAN) ve yüzde 33 toplam azot içeren Amonyum Nitrat (AN) gübreleri üretiliyor. Ana hammaddemiz amonyak. Çok cüzi, binde 2 oranında sülfürik asit de kullanılıyor. CAN gübresinde yılda 660 bin ton ve AN gübresinde yılda 520 bin ton üretim kapasitesine sahibiz. Ürettiğimiz gübreler azot ihtiva ettiği için üst gübrelerdir, yani bitki toprak seviyesinden belirli bir miktar çıktıktan sonra kullanılır. Tahılda, pamukta, sebze-meyvede, yani her türlü tarımsal üretimde AN ve CAN kullanıldığı zaman, bitkiye daha kısa sürede etki ettiği için gelişmesini hızlandırıyor.

“Çiftçinin kolaylığı bizim için önemli”

Tesisimizin hem deniz hem de karayolu bağlantısı var. Üretilen gübreler kara, deniz ve demiryoluyla bayilerimize sevk edi-

liyor. Yıllık ürettiğimiz gübrenin tamamı satılmakta. Genellikle Ocak, Şubat ve Mart aylarında satışımız en fazladır. Diğer zamanlarda ise stoka çalışır ve üretimimizi depolara göndeririz. Dökme ve torbalı gübre ihracatında Mersin Limanı’nı, gemilerle gelen ana hammaddemiz amonyağın boru hattıyla tanklarımıza taşınmasında ise Mersin Serbest Bölge Limanı’nı kullanıyoruz.

Türkiye’de gübre, dökme olarak satılmıyor. Bu yüzden de bizim torbalama tesisimiz en başından beri vardı. Gübrelerimiz önceden 50 kiloluk torbalarda satılıyordu. Şimdi ise, özellikle Karadeniz’de çay üreticilerinin kullandığı bazı gübreleri 25 kiloluk torbalarla sevk ediyoruz. Neden özellikle Karadeniz’de böyle bir değişiklik yaptık? Çünkü orada arazi şartları zor ve gübrelerin mutlaka insan gücüyle atılması gerekiyor. Ayrıca Karadeniz’de daha çok kadınlar çalışıyor. Esin (Mete) Hanım’a gelen talepler doğrultusunda, yine Esin Hanım’ın önerisiyle taşıma kolaylığı sağlamak için 50 kiloluk torbalardan 25 kiloluk torbalara geçtik. Bunun, çiftçilerimiz için çok yerinde bir değişiklik olduğunu düşünüyorum. Zaten gayet de olumlu karşılandı.

“Mersin’de kadın çalışmamız daha fazla”

Toplam 170 çalışmamız var. Yemekhane, güvenlik, servis gibi hizmetleri müteahhit kanalıyla alıyoruz. Yaş ortalaması şu anda 38 civarında. Kadın çalışmamız burada daha çok. Özellikle Esin Hanım’ın telkiniyle, kadın arkadaşlarımızla çalışmaya daha fazla özen göstermeye başladık. Üretim şefimiz, yardımcı tesisler şefimiz, çevre ve İSG uzmanımız hep kadın arkadaşlar.

Bunca yıl Ceyhan’da çalıştıktan sonra Mersin doğrusu bana iyi geldi. Ceyhan tesisleri, Ceyhan merkeze yaklaşık 30 kilometre. Mersin İşletmesi ise şehir merkezine sadece 5 kilometre uzaklıkta. İşten çıktıktan sonra her türlü imkân elinizin altında. Ceyhan’da da keyfimiz yerindeydi, ama Mersin’e gelmiş olmaktan çok memnunum.

■ EMİN YILDIZ (ÜRETİM MÜDÜRÜ)

“Başarının anahtarı, bilgiyi paylaşmaktır”

Emin Yıldız, aslen Niğdeli olmasına rağmen işi gereği uzun yıllardır Mersin’de yaşıyor. 19 yıldır Toros Tarım’da çeşitli görevlerde bulunmuş olan Yıldız, bir kimya mühendisi için Toros’un büyük bir üniversite olduğunu ve mesleğiyle doğrudan ilgili bir işte çalışmanın büyük avantaj sağladığını söylüyor:

1995 yılında Toros’ta göreve başlarken, 24 yaşında genç bir mühendistim. Toros’a yaptığım ilk başvuruda tecrübem olmadığı için beni işe uygun görmediler önce. Fakat görüşmeye katılan bir Üretim Müdür Muavinimiz vardı, Mehmet Odabaşı. Daha sonra bana söylediğine göre sorulara net, dürüst cevaplar verdiğimi hissetmiş ve ısrarla departman müdürüne beni tercih ettiğini söylemiş. Bu şekilde Toros’taki maceram başlamış oldu. Mehmet Bey, daha sonra Samsun İşletmemizde Genel Müdür Yardımcısı oldu. Bir keresinde, “Doğru tercih yaptığımı bana defalarca ispat ettiğin için teşekkür ederim,” dedi. Bu benim için çok önemliydi. Bana güvenen ve görev veren insanları mahcup etmemek benim için çok kıymetli.

2011 yılından beri Üretim Müdürü olarak görev alıyorum. Bana bağlı 158 kişilik bir ekip bulunuyor. Çalışmalarımızda ana misyonumuz, Tekfen’in kültürüne hizmet etmek, Toros’un marka değerini korumak ve üretimle ilgili bize verilen yıllık planları kaliteden ödün vermeden uygulamak. Mersin, ödüllü bir tesis zaten. Özellikle Nitrik Asit Ünitelerimizin Türkiye’de ilk olan baca gazı arıtma sistemi, Çevre Bakanlığı, Mersin Ticaret ve Sanayi Odası ve Mersin Üniversitesi’nden ödül aldı. Toros, sektörde her anlamda farklı. Çevreye yaptığı yatırımlarla, ürün kalitesiyle, ürün çeşitliliğiyle farklı. Bu farkı devam ettirmek ve kalitemizi daha üst seviyelere taşıyıp marka değerimizi korumak için ekip halinde var gücümüzle çalışıyoruz.

Tekfen’de şöyle bir kültür var: Bildiğin bir şeyi başkalarına öğretmekten çekinme. Çünkü hepimiz Toros çalışanıyız, hepimiz Tekfen çalışanıyız. Bir başka kişinin bilgi yönünden güçlenmesi, bizim işlerimizi kolaylaştırır. Bize bu şekilde öğretildi. Şu anda birlikte çalıştığım genç mühendis arkadaşları da bu şekilde yönlendirerek, paylaşım kültürünü daha üst seviyelere taşımaya çalışıyoruz. Başarının anahtarının bilgiyi paylaşmaktan geçtiğine inanıyorum.

“O kadar emeğin sonucunu hep birlikte aldık”

Gübreyi üretebilmek için aynı zamanda depolama alanının olması lazım. Biz 8-9 ay üretiriz, 3-4 ay içinde de bunu sevk ederiz. 2005 yılıydı. Fabrikadaki mevcut alanlarımızın tamamı ve bölge depolarındaki stok alanları dolmuş vaziyette. Öyle ki, sonunda tesisi devreden çıkarmak zorunda kaldık. Oysa kaybedilen her gün, hem şirketimizin hem de çalışan arkadaşlarımızın zararı demek. O sırada ihracat için iki gemi aynı anda geldi. Sevkiyat için elemana ihtiyacımız oldu bir anda. Tabii sendikali çalışanlarımızı sözleşmelerinden dolayı böyle bir işte çalıştırmamız çok güç. Fakat bana bağlı tüm formen ve teknisyen arkadaşları toplayarak durumu anlattım, “Depodaki gübreyi bir an önce sevk etmemiz gerekiyor. Dolayısıyla görev tanımınızda olmasa da sizden destek istiyorum,” dedim. Konveyörle yüklemeye yardım edecekler; limanda ve depoda görevli arkadaşlar olacak. Hızlıca tamamlamamız gereken bir iş. Gerçekten de tüm arkadaşlarımız bize destek oldu ve biz bu ekip, iki gemiye aynı anda 10 bin tona yakın ürün yüklemesi yaptık. Bununla da kalmadı, sonrasında depolarda yer açılıncaya kadar aynı ekip katkısına devam etti. Depolarda yeterli yer açılınca da üretimimizi yeniden başlattık. O kadar emeğin sonucunu almak ayrı bir keyif oldu hepimiz için. Bu da benim hayatım boyunca unutamayacağım bir anı oldu.

■ METE BAYHAN (PROSES VE PLANLAMA MÜDÜRÜ)

Mühendislik, doktorluk, şimdi de avukatlık

Aslen Malatyalı olan Mete Bayhan, önce 18 yaşında Hacettepe Üniversitesi için memleketinden ayrılmış, ardından da işi gereği Mersinli olmuş. Kimya yüksek mühendisi olan Bayhan, askere gitmeden önceki 3 aylık kısa bir tecrübeyi saymazsak, 15. yılını doldurduğu Toros'u ilk işyeri olarak görüyor:

Askerliğim bir cuma günü bitti, pazartesi günü ben burada işe başladım. 1998 senesinden beri de Toros'tayım. Okuldan bir arkadaşım burada çalışıyordu. Ben daha askerdeyken kendi çalıştığı pozisyonun yakında boşalacağını söyleyerek benim başvurmamı istedi. İşinden ayrılıyor olsa bile burayla bir sevgi bağı kurmuş olmalı ki, yakın arkadaşım olarak benim burada çalışmamı istedi. Geldiğim ikinci günü, teknik emniyetle ilgili eğitimler biter bitmez işe başladım ve aynı gece mesaiye kaldım. Yani hızlı bir başlangıç oldu.

Aslında buraya geldiğimde Toros'u tanıımıyordum. Tanıdıkça daha fazla sevdim. Kurucularının felsefesini alarak büyüyorsunuz. Toros'ta, Tekfen'de 15 yıllık çalışma süreleri henüz başlangıç sayılıyor. Bir yerde bu kadar uzun süre çalıştığınız zaman işin içine artık duygular da giriyor. Daha duygusal bakmaya başlıyorsunuz işinize, çalıştığınız yere.

Benim çok hareketli bir kariyerim oldu burada. Üretim, Teknik Hizmetler, Proses ve Planlama Müdürlüklerinde 15 yıl boyunca farklı görevlerde ve pozisyonlarda çalıştım. Aynı ekiple uzun süre birlikte çalışınca, sadece bakışlarından ve mimiklerinden bile anlamaya başlıyorsunuz bazı şeyleri. Ben Kojenerasyon Santrali'nden Nitrat Ünitesi'ne geçtikten sonra, eski çalıştığım yerde tekrar bir boşluk oldu. Bir gün yemekhaneden çıkarken Üretim Müdürü ve Müdür Yardımcısıyla karşılaştım. İkisi de bana bakıp gülmüşediler. Eyvah! Tekrar vardiyaya gidiyorum! Anlaşılmıştır... Ben ilk 14 yılımı uzun, öğretici, bütünü anlamayı kolaylaştıran, fakat her seferinde sıfırdan başlama sıkıntısı ile zor, bir o kadar da zevkli bir çiraklık dönemi olarak görüyorum. Bu senenin başında da Proses ve Planlama Müdürü olarak atan-

dım. Yani mühendislik okudum, biraz doktorluk yaptım, şimdi de avukatlık yapıyormuşum gibi oldu.

İki yıl üst üste rekor

Toros, bana göre ergenlik çağındadır. Tesislerimiz yaşlanmış gibi görünse de, tesisleri yenilemek kolay. Yapı olarak, bütün dünya değişirken bizim şirketimiz de değişiyor. On beş yıl önce girdiğim şirket değil bugünkü. Ergenlik, bir insanın hayatında en şiddetli, en stresli dönemdir diye düşünüyorum. Yeni kuşakla daha farklı bir insan yapısı geliyor. Özgüveni daha yüksek, daha iyi eğitilmiş bir kuşak. Benim üniversiteye girdiğim yıl doğan iki mühendisim var şu anda. Ama kuşak farkı yaşamıyorum. Yol gösteriyorum, yönetmiyorum. Onlardan önce ben okula, kursa gidiyorum. "Ben yaptım, bakın. Siz de yaparsınız," diyorum. O zaman çatışma da olmuyor. Çalışma hayatınızın ilk başında, çok hızlı yükseleceksiniz, çok kazanacaksınız, her yeri ele geçireceksiniz düşüncesi vardır. Yaş ilerledikçe zaman kavramınız değişir, hedeflerinizi gücünüze göre revize edersiniz. Gençler şu anda çok hırslılar. Bu tip tecrübeleri sizin göstermeniz gerekiyor. Toros Tarım'ı benim için çok önemli yapan, kurucularımızın kendi paralarını başka insanların emaneti olarak değerlendirmeleri, sadece kendi çocukları için değil, tanımadığı insanların çocukları için de çalışmış olmalarıdır. Tanıma fırsatı bulabildiğim tüm Toros Tarım çalışanları da aynı şekilde bu işletmeyi çok kıymetli bir emanet olarak görüyorlar.

Bu düşüncelerle çalışılınca da, iki yıl üst üste üretim rekoru kırmak kaçınılmaz oluyor. Toros Tarım Mersin İşletmesi, kuruluşundan bugüne kadar en yüksek üretimlerini 2011 ve 2012 yıllarında yaptı. Rekorlar birçok değişkenin lehimize bir araya gelmesiyle mümkün olsa da, bana göre bu başarıda en büyük pay, fabrika sahası dışında pazarlamanın, fabrika sahasında ise mavi yakalı çalışma arkadaşlarımızdır. İş elbiselerine bir yıldız takmayı çoktan hak ettiler. Gençlere de bunları anlatmaya çalışıyorum. Onlar da emek vermenin ne anlama geldiğini zamanla görecekler, ama 30 yaşını geçmeleri gerek sanırım. Şu anda, "Her şey mümkün ve her şey hemen" şeklinde yaşıyorlar.

(Soldan sağa) Yusuf Selçuk Arslanköylü, Mete Bayhan, Alpaslan Yakar, Mehmet İçöz, Yeşim Öztekin, Neslihan Ortatepe, Ebru Bengi Tatarhan, Burak Akman, Sinan Erol, Emin Yıldız.

■ BURAK AKMAN (BAKIM MÜDÜRÜ)

“Bakım Müdürü 24 saat ulaşılabilir olmalı”

1994 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi'nden mezun olan Burak Akman, elektrik mühendisi. Ceyhanlı olmasına rağmen Mersin'i de memleketi olarak kabul ettiğini söyleyen Akman, 15 yılını doldurduğu Toros Tarım Mersin İşletmesi'nde 2007 yılından beri Bakım Müdürü olarak görev yapıyor:

Ben 1994 yılında üniversiteyi bitirdikten sonra Tekfen'in bazı şantiyelerinde, taşeron firma elemanı olarak bulundum. Tekfen'le tanışıklığım o dönemde oldu. Daha sonra başka firmalarda da çalıştım. Toros'a da tesadüfen bir gazete ilanıyla girdim. Ben Toros Gübre'nin Mersin'de bir fabrikası olduğunu dahi bilmiyordum. 1 Eylül 1998'de işbaşı yaptım. 15 senem birkaç gün önce bitti.

Burada yaptığımız iş, fabrikada belirli üretim hedeflerini gözeterek, ekipmanlarımızın olabildiği kadar teknik emniyet kuralları çerçevesinde ve çevreye duyarlı bir biçimde, herhangi bir anzaya sebebiyet vermeyecek şekilde, 7 gün 24 saat çalışır durumda olmalarını ve dizayn değerlerini sağlayacak nitelikte hizmet vermelerini sağlamak. Bu amaçla, kuvvetli altyapıya sahip bir ekip olarak, özenli bir takım çalışması yürütüyoruz.

Bakım faaliyetlerimizi üç ana başlık altında toplayabiliriz. Birincisi rutin, planlı programlı yaptığımız bakım faaliyetleri. Burada yaptığımız işlerin yüzde 75'i budur. Bunun yanında bizim yine planlı olarak yaptığımız koruyucu bakım faaliyetlerimiz vardır. Ekipmanın çalışması esnasında, ekipmanın değişen parametrelerini izleyerek, ölçümleyerek verebileceği muhtemel arzulan öngörmeye çalışırız. Böylece arzaya sebebiyet vermeden, tesisin genel anlamda devre dışı olmasını önleyerek o ekipmana müdahale etme imkânına sahip oluruz. Ayrıca gereken her an birimlere destek veririz. Bir bakıma hep beraber fabrikanın doktorluğunu yaparız.

Bakım Müdürlüğü'nün o sene işini iyi yapıp yapmadığının parametresi, planlı duruşlar haricinde tesisin kesintisiz çalışmasıdır. Son birkaç yılımız bu anlamda oldukça iyi geçti. Hem gübrenin kimyasal özellikleri, hem de ortamın şartlarından dolayı kullandığımız malzemeler özel malzemeler. Buna rağmen yılda en az bir kez üretimi durdurarak planlı bir bakım faaliyeti gerçekleştiriyoruz. Bunun süresini de mümkün olduğunca aşağı çekmeye çalışıyoruz. En son bakımımızı 20 günde tamamladık. Bunlar çok yoğun çalıştığımız dönemlerdir ve genelde yaz aylarına denk gelir. Hemen hemen 24 saat esasıyla çalışırız, ekipler halinde bilfiil fabrikada bulunarak. O dönemde yaptığımız işlerin neticesini de fabrika devreye girdikten sonra takip ederiz.

Bir bakım müdürü tabii 7 gün, 24 saat ulaşılabilir olmalı. Olabilecek her türlü aksaklıkta, anormal durumda ilk haber verilen, arkasından bir program dahilinde ekip sevk etmesi gereken veya kendisinin gelip bilfiil olayı çözmesi gereken kişidir bakım müdürü.

Türk insanının yaratıcı zekâsı

Burası oldukça komplike bir üniteler zinciridir. Bizim amonyağın yanında ana kaynaklarımızdan biri de sudur. Yaklaşık 4 kilometre uzaktan su getiren hattımızda 2004-2005 yıllarında bir kaçakla karşılaştık. Kaçak yeraltında olduğu için öngörülmesi hemen hemen mümkün olmayan bir sıkıntıydı. Hattı durdurduktan sonra hattın boşalmasını, basıncın düşmesini, suyun gelmesini beklemek 12-18 saat alacaktı. Fakat bu kadar süre tesisin susuz kalması mümkün değil. Böyle bir ikileme karşılaştık. O dönemde hem ekibimizdeki bütün arkadaşların özverili çalışması, hem Türk insanının yaratıcı zekâsı sayesinde bu meseleyi de atlattık. Boru hattının tamiri için uygulanabilecek pek çok yöntem vardır. Ama biz orayı yarı sürede boşaltıp tesisin tekrar devreye girmesini sağladık. Bunun için birçok noktada pencereler açarak, koyduğumuz pompalarla suyu boşalttık.

(Soldan sağa) Ebru Bengi Tatarhan, Alpaslan Yakar, Neslihan Ortatepe, Selçuk Arslanköylü.

■ ALPARSLAN YAKAR (MALİ VE İDARİ İŞLER MÜDÜRÜ)

“Toros’ta bir emeği paylaşıyoruz”

Tarsuslu olan Alpaslan Yakar, 1986 yılında askerlik görevini tamamlar tamamlamaz, o zamanlar adı Akdeniz Gübre olan Mersin fabrikasında çalışmaya başlamış. Yakar, 1990 yılında fabrikanın Tekfen bünyesiyle geçmesi sayesinde bugün 23 yılını doldurmuş bir Toroslu:

İlk dört sene memurluk dönemimdi. 1990’dan sonra Toros’la beraber biz de yetiştik. Özel sektörün dinamikleri çok farklı. Toros’ta yönetimle aradaki mesafe çok kısa. Yapılmak istenen şeylerde uygulama çok daha kısa sürede gerçekleşiyor. Devamlı dirsek temasıyla çalışılıyor.

Toros, daha az kazanacağını bilse bile, her zaman üretim odaklı çalışıyor. “Daha çok kazanalım” düşüncesiyle değil, “Üretim devam etsin” düşüncesiyle hareket ediyor. Geçmişte, mutlaka elden gelmeyen şeylerin yaşandığı zamanlar olmuştur. Örneğin, kriz dönemleri geçirdik. Ama Toros her zaman, krizden çıktığı anda üretime sarılmıştır. Yeter ki çiftçi hak ettiği ürünü alabilsin. Halbuki bu fabrikayı Toros almadan önceki dört yıl boyunca ben üretim görmedim bile. Çalıştığınız yer ürettiği sürece

sizin de içiniz daha rahat, daha huzurlu, daha keyifli oluyor. Toros, yaşamımızın bir olgusu. Birlikte bir hayat paylaşıyoruz, bir emeği paylaşıyoruz.

Toros, personelini de çok düşünen bir firma. Örneğin, bu kadar yıl içinde bazı zor dönemlerden geçildiğini biliyoruz, ama Toros bize bunu hiçbir zaman hissettirmedi. Çalışanlarına hiçbir zaman yansıtmadı zorlukları. Son iki senedir motivasyon yemeleri, çeşitli organizasyonlar düzenliyoruz. Personel üzerinde de oldukça etkili olduğu gördük bunların. Temmuz bizim bakım dönemimiz zaten. Yoğun bir bakıma giriyoruz ve bu dönemi atlattıktan sonra bir motivasyon organizasyonu düzenliyoruz. Biz de çok mutlu oluyoruz, çalışanlarımız ve aileleri de. Çünkü ailelerimizle hep beraber kaynaştığımız, eğlendiğimiz, hoşça vakit geçirdiğimiz büyük organizasyonlar bunlar.

Bunun dışında personelimizin bir hastalığı, bir sıkıntısı olduğunda da elimizden geldiği kadar ulaşmaya çalışıyoruz. Bir telefon açmak bile, “Anneniz nasıl, babanız nasıl?” demek bile insanda çok büyük bir mutluluk yaratıyor. Artık daha çok genç çalışmamız var. Yaş ortalamamız 40’a kadar düştü. Hâlâ yüksek aslında, ama doğru bir yolda ilerliyoruz. Kadın personelimiz de daha çok artık. Yeni gelen arkadaşlarımızın hiç zorluk çekmeden buraya adapte olduğunu görüyorum.

■ EBRU BENGÜ TATARHAN (PERSONEL VE İDARİ İŞLER ŞEFİ)

“Tekfen’den vazgeçemiyorum”

1998 yılından beri Tekfen bünyesinde çeşitli görevlerde bulunan Ebru Tatarhan, Antalya Film Stüdyoları’nda başlayan öyküsünü şöyle anlatıyor:

Mersin İşletmesi, benim Tekfen’de dördüncü işyerim. Önce 1998 yılında Antalya Film Stüdyoları’nda çalışmaya başladım. Daha sonra Toros Tarım Batı Akdeniz Müdürlüğü’nde 6 yıl kadar çalıştım. Hishtil-Toros Fidencilik’te 2 yıl çalıştım ve 3 yıldır da Mersin İşletmesi’nde çalışıyorum. Tekfen benim için çok önemli. Ben Tekfen’den vazgeçemiyorum, o da benden vazgeçmiyor. Her zaman elimi tutan bir baba gibi görüyorum. Eşim de şu anda Toros Tarım Akdeniz Bölge Müdürü olarak çalışıyor. Onun rotasyonu daha fazla olduğu için ben de onunla geziyorum. 10. yıl kıdem ödülümü almayı çok istiyordum. Geçen sene nihayet aldım.

Personel ve İdari İşler olarak bizim asıl görevimiz, işverenle işçi arasında bir köprü oluşturmak. Dolayısıyla da her zaman, ne konuda gelirlirse gelsinler, onları güler yüzle karşılamaya çalışıyoruz. Tekfen, güvenilir bir grup ve çalışanlar da bunun bilincinde, layık olmaya çalışan insanlar.

Biz 12 yıldır personelimize bir yemek organizasyonu düzenlememiştir. Geçen sene bir yemek organize ettik sonunda. Fabrikanın bahçesinde yaptık. Kocaman afişler bulduk, aşağıya sarkıttık. Bütün birimler bir arada çalıştık. Aileleri de çağırdık. Çocuklar için pamuk şekerler düşündük, palyaçolar getirdik, oyunlar oynadılar, ekranda slayt gösterilerimiz oldu. Gündüz başladık, akşam iftar yemeği yenildi. Çok emek harcadık ve bütün müdürlüklerden destek aldık. Tam bir ekip işi çıktı ortaya. O yüzden de çok güzel bir gün oldu. Ailelerin fabrikaya gelmelerinin de ayrı bir keyfi vardı. “30 yıldır eşim bu fabrikada çalışır, ama ben ilk defa görüyorum,” diyenler oldu. Bu sene dışarıda bir mekân tercih ettik. Ama sanki geçen seneki yemek gönüllerde daha çok iz bıraktı. Seneye de aynı şekilde fabrika bahçesinde yapmayı düşünüyoruz yemeği. Hem çocuklar bu ortamı tanısin, hem de aileler bir araya gelsin diye.

Bereket Tanrıçası kostümüyle yarış

Bu arada bir de Dragon kürek yarışlarımız var. Bu sene Ceyhan İşletmesi’yle beraber katıldık. Yarışlar, Mersin Kongre ve Sergi Sarayı’nın önünde yapılıyor. Biz Dragon Yarışları’na üç yıldır katılıyoruz. İlk katıldığımızda en iyi kostüm ödülünü aldık. Bu sene aynı ödülü Ceyhan İşletmesi’yle paylaşacaktık, ama en çok alkışı onlar aldığı ve bizim de misafirlerimiz oldukları için ödülün onlara verilmesini uygun gördük. Bizim kostümümüz, Bereket Tanrıçası’nı simgeliyordu. Tasarımı tamamen bize aitti. 10 kişilik bir ekiptik. Bir sürü antrenman yaptık. Ekip çalışması açısından çok güzel olduğunu düşünüyorum.

■ SELÇUK ARSLANKÖYLÜ (MUHASEBE ŞEFİ)

“Anılar sayesinde Türkiye’nin her yerini gezdim”

2002 yılından beri Toros bünyesinde çalışan Selçuk Arslanköylü, bu sene 10. yıl kıdem ödülünü alacağı için çok heyecanlı olduğunu söylüyor. Selçuk Bey’in soyadı da Toroslar’dan geliyor:

Adımdan da anlaşıldığı gibi Arslanköylüyüm. Arslanköy, Toroslar’da, Mersin’in 56 kilometre kuzeyinde, 1.500 rakımlı bir yayla. Yani ben buranın insanıyım. Liseye kadar burada okudum. Üniversitede ise Adana’ya gittim ve Çukurova Üniversitesi İşletme Fakültesi’nden mezun oldum. Üniversiteyi bitirmeye kadar babamla arıcılık yaptım. Bu sayede de Türkiye’nin her yerini gezme şansım oldu. Anı nereye giderse, biz de peşinden gittik. Stres atmak için birebir bir uğraş. Üniversite bittik-

■ NESLİHAN ORTATEPE (MUHASEBE ŞEFİ)

“Kıdem yılları insana cesaret veriyor”

Henüz iki aylık Toroslu olan Neslihan Ortatepe, işi için üç nesil ailesini de toplayarak Tarsus’a yerleşmiş. Yeni evine de, işine de kolay alıştığını söyleyen Ortatepe, Mersin İşletmesi’nde Muhasebe Şefi olarak çalışıyor:

22 Temmuz 2013’te burada çalışmaya başladım. Burası daha ikinci işyerim. Ama ben zaten her zaman Toros Tarım’da çalışmak istiyordum. Eşim, daha önce Ceyhan’da Toros’un taşeronu olarak çalışmıştı. Oradan bir bilgim vardı. 2012 yılında Toros’un bir iş ilanını gördüm. Hemen başvurduğum ve büyük bir beklenti içine girdim. 22 Mayıs’ta görüşmeye çağırıldım ve Temmuz ayında işe kabul edildiğimi öğrenene kadar da sürekli telefonlarla Ebru (Tatarhan) Hanım’ı rahatsız ettim, oldu mu, olmadı mı diye. Bu kadar çok istiyordum, çünkü hem Toros sektöründe lider ve çok iyi bir kuruluş, hem de arkasında Tekfen gibi köklü, her insanın kariyer yolculuğunda olmak isteyeceği bir holding var. Ben aslen Adanalıyım. Ama Toros’ta çalışmak için şehir değiştirmek bile bana ürkütücü gelmedi. Burada olduğum için de çok mutluyum.

Gelir gelmez, çok uzun yıllardır Toros’ta olan birçok kişiyi tanıdım. 10 yıl, 20 yıl, 30 yıla dayanan süreler... Bir ömür! Bu, insana daha da büyük cesaret veriyor. Buraya geldikten sonra açıkçası beklentilerimin üstüne çıkan bir ortamla karşılaştım. Bilgi paylaşmaktan çekinmiyor kimse. Aksine herkesin destek olmaya çalıştığı çok pozitif bir ortam var. İlk geldiğim gün Nedim (Dolunay) Bey bize iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili bir eğitim verdi. Arkasından Erhan (Ercan) Bey’le tanıştık. “Her konuda bize gelebilirsiniz. Adana’dan geliyorsunuz, buraya yabancısınız. Artık siz bir Tekfenlisiniz. Bunun bilincinde olun. Hepimiz size desteğiz,” dedi.

“Toros, sosyal etkinlikleri destekliyor”

Ben Toros’a yerel bir firmadan geldim. Bir çalışan, temel olarak sosyal haklarının yerine getirilmesini bekler. Toros’un zaten böyle bir sıkıntısı yok. Bunun dışında diğer çalışma arkadaşlarıyla dışarıda, farklı ortamlarda bir araya gelmek isteyebilir. Bunun da burada desteklendiğini gördüm. Hatta arkadaşlar özellikle geçen sene gerçekleştirilen bir organizasyondan bahsediyor devamlı. Herkes aileleriyle, çocuklarıyla katılmış. Ben de çocuklu organizasyonların daha eğlenceli, aile ortamı oluşturan etkinlikler olduğunu düşünüyorum. İnşallah ileride benzer organizasyonlar olduğunda ben de kızımınla beraber katılabilirim.

ten sonra askerlik, sonra kısa bir dönem bir şantiye deneyiminin ardından kendimi Toros’ta buldum. Ben geldiğimde henüz isim değişikliği gerçekleşmemişti. Yani fabrikanın adı henüz Akgübre’ydi. Gene arının peşinde Aydın, Söke’ye gitmişken telefon geldi ve görüşmeye çağırıldım. Böylece Toros hikâyemiz başlamış oldu. O zamanlar Namık (Sınanmış) Bey vardı, şimdi emekli oldu. Namık Bey bana çok yardımcı olmuştur. Zaten oturmuş bir sisteme geldiğim için bir sorun yaşamadım.

İtiraf edeyim, dünyaya bir daha gelsem muhasebeci olmazdım. Ama şu an işimi seviyorum. Bunun sebebi de herhalde Toros olmalı diye düşünüyorum. İş dışında da devam eden bir arkadaşlık ilişkisi var burada.

Benim aile kurmam biraz geç oldu. Henüz bir yıllık evliyim. Eşim sağlık sektöründe çalışıyor, hemşire. Yakında bir kızımız olacak. Bir türlü isme karar veremedik ama. Her gün isim değiştiriyoruz. Bu gidişle doğuma yetişemeyeceğiz.

■ SİNAN EROL (PROJE ŞEFİ)

“Derslerde okutulan birçok şeyin ne olduğunu burada öğrendik”

Çukurova Üniversitesi Makine Mühendisliği Bölümü mezunu olan Sinan Erol, Toros Tarım Mersin Üretim Tesisi'nde ilk olarak 2008 yılında Bakım Mühendisi olarak çalışmaya başlamış. Babasının işi dolayısıyla İstanbul'dan Adana'ya taşınan ve artık kendi işi nedeniyle de eşile beraber Mersin'de yaşayan Erol, son bir buçuk yıldır Proje Departmanı'nda Proje Şefi olarak görev alıyor:

O dönemde ben yana yana iş arıyordum. Eski işyerimden memnun olmadığım için istifa etmiş, bir iki ay da işsiz kalmıştım. Hedefim, daha büyük ve kurumsal bir firmaya girmekti. Daha önce burada çalışan bir vardiya amiri, Mustafa Geçioğlu sayesinde yollarımız Toros'la kesişti. Burada bakım mühendisi ihtiyacı oluşmuş, bir makine mühendisi arıyorlar. Geldim, CV'mi verdim. Sağ olsunlar bizi görüşmeye çağırdılar ve böylece işe başladım.

Bir makine mühendisinin görüp göreceği bütün ekipmanlar burada var. Motor, buhar türbinleri, gaz türbinleri, kazan, boru hatları, pompalar... Makine mühendisliğinin temelini oluşturan ekipmanlar bunlar. Üniversitede biz bir motorun sökülüp dağılmasını görmedik işin gerçeği. Bir buhar türbininin ne olduğunu derslerde okuyorsun, ama ne olduğunu aslında bilmiyorsun. Birçok şeyi burada gelip öğreniyorsun.

İşe ilk başladığım gün, eğitim salonunda bir toplantı yapıyordu. Rutin toplantılardan biri olduğunu daha sonra öğrendim. Gidip en öne oturdum. Toplantıda amonyak, nitrik asit gibi kapsamlı ve çok spesifik şeyler konuşuluyordu. Kendi kendime, “Ben bu işin altından kalkabilecek miyim?” diye sordum. Biraz tedirgin oldum. İşe girerken ben bakım mühendisi olmak istediğimi, ancak bu konuda hiç tecrübem olmadığını açık açık söylemiştim. Daha sonra dosyalar, ekipmanlar, arşivleri araştırıp belli problemleri çözmek zorunda kaldım. Derin suların içine attılar

beni yani. Firma size belli bir süre tanıyor zaten. O sırada sizinle ilgili gözlemler yapıyor. Ben de aldığım eğitimle, araştırmalarla, mücadelelerle firmaya bir zaman sonra bir şeyler verdiğime inanıyorum. İnşallah daha çok uzun yıllar bu böyle devam eder.

“Çalışmazsa bittin!”

Bir fabrikada Proje Şefliği ne yapar? Üretim Müdürlüğü, Bakım Müdürlüğü, SEÇ Müdürlüğü tarafından tespit edilen bazı eksiklikler olabiliyor. Veya yeni bir hat ihtiyacı, yeni bir tank ihtiyacı doğuyor. Biz, bu gibi taleplerin mekanik olarak hesaplarının kitaplarının yapıldığı, olur veya olmazın tespit edildiği birimiz. Tabii bu çalışmalar yapılırken diğer birimlerin de görüşleri alınır ve tam olarak ne istendiğinin anlaşılması gerekir. Tabii bir de yatırım ayağı var işin. Bu da Proje Şefliği'nin tanımlanmış işlerinden biridir. Her sene fabrika genelinde yatırım bütçeleri hazırlanır. Mesela, yakın zamanda kazanda kullandığımız yakıt çeşidinin maliyetinin fazla olmasından dolayı doğalgaza dönüşüm işi yapıldı. Bunun takibi, işleyişi, devreye alınması gibi işlerin sorumluluğu da bize ait.

Ben Proje Departmanı'na geçtikten sonra buhar türbinlerinin bakımında görev almaya devam ettim. Kendimi bu konuda çok şanslı hissediyorum, çünkü bu makinelere özel bir ilgim var. 2012 yılında bakım döneminde yine ünitelerde arkadaşlarla birlikte çalışıyoruz. O zaman Mehmet (İçöz) Bey yeni gelmişti. Kendisiyle tanışmıştık, ama merak ediyorduk nasıl bir insandır, nasıl bir yöneticidir diye. Bakım yaptığımız yere geldi. Makinelerle ilgili birkaç bir şey sordu. İzah etmeye çalıştık dilimiz döndüğünce. “Çalışacak mı makineler?” dedi. “Çalışacak,” dedik. “Siz mi sorumlusunuz?” dedi. “Evet, biz sorumluyuz,” dedik. “Çalışmazsa...” dedi ve iki eliyle boğaz sıkma hareketi yapıp gitti. O işaret bizim aramızda bir kod oldu. İşler ters gittiği zaman birbirimize bu işareti yapmaya başladık. Ama sorunsuz bir şekilde de bakımı bitirdik.

■ NESLİHAN ALP (YARDIMCI TESİSLER ŞEFİ)

“Yüksek lisans da burası, doktora da burası”

Mersinli bir kimya mühendisi olan Neslihan Alp, oryantasyon eğitimini tamamladıktan sonra 12.12.2012 gibi çok özel bir tarihte Yardımcı Tesisler Şefi olarak görevinin başına geçmiştir:

Benim için Toros Tarım'da çalışmak bulunmaz bir fırsat. Bir kimya mühendisinin kendi uzmanlığında çalışma imkânı bulunmasının çok da kolay olmadığını mezun olur olmaz görüyorsunuz. Toros Tarım'da bu şansı elde etmek çok büyük bir ayrıcalık. Kimya mühendisi olup da, kimyanın bu kadar canlı yaşandığı bir işletmede bulunduğum için inanılmaz şanslı hissediyorum kendimi. Bunun, gerçekten iyi değerlendirilmesi gereken çok önemli bir fırsat olduğunu düşünüyorum.

Yardımcı Tesisler adı altında, su hazırlama ünitesi, amonyak hazırlama ve depolama ünitesi, kazan dairesi ve kompresörler olmak üzere üç üniteden sorumluyum. Üç ünitelerde yürütülen faaliyetlerin, yapılan çalışmaların, analizlerin, kayıtların, yapılması gereken bakımların programlanması ve işlerin zamanında tamamlanması gibi konuları takip ediyorum.

Gübre sektörü hiç bilmediğim, yabancı bir sektördü benim için. Yabancı olduğunuz şeyler de hemen dikkatinizi çeker, bu neymiş diye merak edersiniz. Mersin İşletmesi'ne geldikten sonra, bir kimya mühendisi olarak bu kadar çok reaktör, bu kadar çok boru hattı, bu kadar canlı kimyanın yaşandığı bir yerle karşılaşınca şaşırırım elbette. Bu kadar çok boru nereden geliyor, nereye gidiyor? Bunu yakalayabilecek miyim, yoksa işin ucunu kaçıracağım mı diye bir tedirginlik yaşadım ilk günler. Tabii işi öğrendikçe, alıştıkça bunların hepsi geride kalıyor. Bir de mesleğinizi sevince, böyle bir ortamda, bu kadar verimin olduğu bir yerde çalışmak çok keyifli geliyor.

Toros'a girmeden önce ben yüksek lisans yapmayı düşünüyordum. Halbuki işe başlayınca, yüksek lisans da burası, doktora da burası oluverdi. Çünkü Toros, bir okuldan farksız. Kendinizi geliştirebileceğiniz ve çok şey öğrenebileceğiniz bir ortam var. Bir de şirket olarak bir araya geliyoruz, toplantılar, faaliyetler yapıyoruz. Bu benim çok hoşuma gidiyor. Yani hem iş olarak, hem de beraber çalıştığım arkadaşlarım anlamında çok huzurlu ve mutlu hissediyorum.

■ CAN ONUR TOKUNÇ (ENERJİ ŞEFİ)

“Burada işimi adeta yeniden öğreniyorum”

Can Okur Tokunç, Toros ailesinin en yeni üyelerinden biri. Adanalı olan Okur, Enerji Şefi olarak görev aldığı Toros Tarım'ı daha önce fazla tanımadığını, ama rüzgârların kendisini buraya attığını söylüyor:

Burada göreve başlayalı henüz bir ay geçti. Açıkçası işe başlamadan önce Toros hakkında pek bir bilgim yoktu. Bir gün Adana-İskenderun arasında giderken, yol kenarında bir yol tabelasını gördüm. İnternete bir bakayım dedim. Nasıl olduysa kendimi burada buluverdim.

Enerji birimi olarak kısaca fabrikadaki elektrik dağılımını yönetiyoruz. Prosesten çıkan buhardan elde edilen elektriğin yanında TEDAŞ'tan da elektrik alıyoruz. Yani birden çok kaynağı var fabrikamızın. Her vardiyada en az iki kişi olmak kaydıyla çalışıyoruz. Ben daha önceden Demir-Çelik'te elektrik otomasyon bakım mühendisliği yaptım. Orası da çok büyük bir fabrika olduğu için, buraya geldiğimde fazla yabancılık çekmedim. Ama tabii sektör farklı, fabrikalar farklı. Her firmanın yoğurt yiyiş şekli de farklı. Aslında bir fabrikada enerji şefi ne iş yapar yeni yeni öğreniyorum. Her anlamda yeniyim yani. Burada üretim kadrosu epey geniş. Yeni arkadaşlarımız da çok fazla. Yeni yeni tecrübe kazanan bir ekip. Ben de bu ekibe dahil olmanın heyecanını yaşıyorum.

■ MAHMUT NEDİM DOLUNAY (KONTROL ŞEFİ)

“Üretimin kesintisiz yürümesi çok önemli”

Toros Tarım'daki görevine 1998 yılında Saha Bakım Mühendisi olarak başlayan Nedim Dolunay, daha sonra bir süre Satın Alma Mühendisliği yapmış ve ardından halen yürüttüğü Kontrol Şefliği görevini üstlenmiş:

Kontrol Şefi, fabrikadaki bütün ekipmanların, tankların, boru hatlarının periyodik kontrollerinden sorumludur. İşlerini öncelikle iş güvenliği kuralları çerçevesinde yürütür. Normal zamanda üretimde kullanılan, ancak revizyon zamanlarında kapalı olan ekipmanların içerisine girip “tahribatsız muayene” dediğimiz işlemlerle periyodik kontrollerini yapar ve raporlar. Kontrol şefinin işleri en fazla revizyon duruşlarında yoğunlaşır ve fiziksel yorgunluğumuz da en çok bu dönemde olur. Artık günümüzün koşulları üretimin durmasını kaldıramıyor. Dolayısıyla sürekli üretim yapabilmek için bizim bu “revizyon duruşu” dediğimiz bakım süreleri de kısalıyor. İşlerimizi, çok kısa süreler içerisinde bitirmemiz gerekiyor ki üretimi aksatmayalım. Bir an önce tespiti yapıp, raporlarını hazırlayıp, gerekli tedavi önerilerini sunmamız ve işin devamını getirmemiz gerekiyor.

Tabii duruşlar yazın ortasına denk geldiği için, o sıcakta kapalı tanklar içinde bazen şartlar çok zorlayabiliyor. Absorbsiyon kulesinin içinde örneğin, yazın sıcaklık 40 derecenin üzerinde olur. Bu nedenle de bu kulelerin içine gece geç saatlerde veya sabaha karşı girmeye çalışınız. Emniyet kemeriyle boru köprülerinde ve menfez içlerinde dolaşmak –ki ancak emekleyebiliyorsunuz buralarda– işin bizi en çok yoran kısmı tabii.

Geçmişten gelen satın alma birikimimden dolayı, buradaki arkadaş izinli olduğunda satın alma işlemlerini de ben yürütüyorum. Satın Alma Mühendisliği tarafından yeni firmaların bulunması, yeni firmalarla tanışılması, onlardan malzeme alınması gibi araştırmalarda bulunup, daha sonra bir teklif değerlendirme tablosu hazırlayıp onaya sunma işleridir bunlar. Kapsamına baktığınız zaman, çaydan en büyük ekipmana kadar bütün satın

alma kalemlerinin tamamını teker teker biz yapıyoruz. Yelpaze çok geniş. Yönetmelikler çerçevesinde en az üç firmadan teklif toplayıp satın alma işlemini gerçekleştiriyoruz. İşin püf noktası, firmalarla iletişimi iyi sağlayabilmek. En büyük avantajımız da, bütün firmaların zaten bizimle çalışmak istiyor olması. Çünkü Toros'ta hiçbir ödeme sıkıntısı yaşamayacaklarını iyi biliyorlar. O zaman da elbette Toros'u tercih ediyorlar. Biz firmaların peşinde koşmuyoruz, asıl onlar gelip bizi buluyorlar. Haftada en az iki firma mutlaka kapımızı çalar. Bizim için önemli olan ise, firmanın kaliteli malzemeyi zamanında teslim etmesi. Zaman bizim için çok önemli, çünkü bir malzemenin zamanında gelmesi demek zincirleme her birimin aksaması demek. Dolayısıyla fiyattan da önce kaliteli malzemenin zamanında teslimi geliyor bizim için.

Naylonlu gübre

Gemi yüklemelerinde de çok çalıştım ben, yurtdışı ihracat işlerinde. 2003 ya da 2004 yılıydı. O zamanlar ilk kez Kontrol Şefliği'nde çalışmaya başlamıştım. Yurtdışına gübre sevkiyatı işimiz vardı. Biz ürettiğimiz gübrenin kaliteli gübre olduğunu her zaman savunmuşuzdur. Bu gübrenin dış ortamlardan etkilenmemesi için de gemi kontrollerine çok özen gösteririz. Bir kontrolde gemi tabanının paslı halini görmüştüm ve bizim gübremizi bozacağını, gübremizi boyayacağını, kirli bir görünüm yaratacağını düşünerek geminin tabanına naylon serdirmeye ihtiyacı duymuştum. Naylonu serdik ve gübreyi yükledik, gönderdik. Daha sonra yurtdışından bize bir geri dönüş oldu, “Siz nasıl bir gübre ürettiniz ki içinden naylon parçaları çıkıyor?” diye. Kontrolü ben yaptığım için de soru doğrudan bana geldi. Tabii büyük şok! Nasıl olur? Sonradan öğrendik ki gübreyi üstten boşalttıktan sonra, geminin ambarına indirdikleri bobcat, gübreyi tabandan küreyerek alıyormuş. O küredikçe de bizim serdiğimiz naylon parçalanıp gübreye karışmış. Tabii biz yaptık açıklamamızı, bizim gübremizin kalitesinden kaynaklı olmadığını anlattık. Ama ben bir daha da naylonun yanından geçmedim.

HALE AYLİN DEVRİMCİ (ÇEVRE UZMANI)

“Geri kazanılabilir her türlü atığı değerlendiriyoruz”

Henüz 9 aylık bir Toroslu olan Hale Aylin Devrimci, Mersin İşletmesi'nin Çevre Mevzuatı'na uygun bir şekilde çalışmasından sorumlu. Devrimci, bu konuda Toros'un sektörde ayrıcalıklı bir yere sahip olduğunu düşünüyor:

Bu fabrikada çevre adına çok şey yapılıyor. Her şeyden önce, Çevre Mevzuatı'na son noktasına kadar uygun hareket ediyoruz. Belki de fabrikamızın en önemli özelliği, hava emisyonları kapsamında bir ilki başarmış ve Türkiye'de ilk defa katalitik redüksiyon sistemini devreye almış olması. Proseste nitrik asit üretimi esnasında havaya NOX gazları salınıyor. Bu sistem, NOX gazlarının geri dönüştürülmesini sağlıyor. Bu sadece bir faktör. Bizim birçok prosesimiz ekzotermik prosesler, yani ısı açığa çıkaran prosesler. Bu prosesler esnasında su, kapalı devre sistemde kızgın buhar haline geliyor ve tesisimizde sahip olduğumuz iki ünite de bu buhardan kendi elektrik enerjimizi üretiyoruz. Dolayısıyla hem doğal kaynakların korunmasına, hem de alternatif enerji üretimine katkıda bulunmuş oluyoruz.

Üçüncü bir boyut, tesiste proses neticesinde çıkan bir atık yok, ama bakım artıklarının, vs. doğru şekilde bertaraf edilmesi veya doğru şekilde geri kazanımı gerekiyor. Bunu, bakanlığın öngördüğü lisanslı firmalarla çalışarak başıyoruz. Bu firmaları biz takip ediyoruz. Önce atığı sınıflandırıyor, tanımlıyor, kodunu belirliyor, lisanslı firmasını buluyor ve doğru şekilde geri kazandığından emin oluyoruz. Mersin İşletmesi olarak, geri kazanılabilir her türlü atığı bir şekilde değerlendiriyoruz. Bu çabamızda da fabrikadaki bütün ünitelerden çok destek görüyoruz.

“Bizim atığımız başka bir fabrikanın hammaddesi olabiliyor”

Toros'un çevreye bakışı çok pozitif. Çevreye yatırımı esirgemiyor. Çevre, en çok maliyet doğuran kalemdir. Yükümlülükleri ve cezai yaptırımları çok olan sektördür. Toros ise bazı şeyleri gönüllü olarak kendi yapıyor. Toros'ta yönetmelikler, kanun ne diyorsa o uygulanıyor. Bu da benim için çok büyük avantaj. İşimi çok kolaylaştırıyor.

Bizim her ay düzenli denetimlerimiz oluyor. Bunun dışında her an “Biz geldik,” diyebiliyorlar. Bu denetimlerin hiçbirinde şu ana kadar bir sıkıntı yaşamadık. Yılda iki kere de benim yapmakla yükümlü olduğum bir denetim var. Çünkü mevzuat her gün değişiyor. Artık çevre konusu yerel bazda da kalmıyor, uluslararası platformlara taşınıyor. Dolayısıyla siz, diğer ülkelerin uyguladıklarıyla paralel bir sistem geliştirmek zorundasınız. Türkiye’de bu yönde büyük bir gelişme yaşanıyor. Şu anda çok sayıda geri kazanım ve bertaraf şirketleri var. Bu firmalar atığı yakmıyor, ondan enerji üretiyor ya da başka şekillerde değerlendiriyor. Örneğin, bizden çıkan bir atık, başka bir fabrikanın hammaddesi olabiliyor. Dolayısıyla geleceğimiz için çok güzel çalışmalar yapılıyor.

FIRAT ATICI (ELEKTRİK ŞEFİ)

“Prosesten gelen buhar ile fabrikanın enerji ihtiyacını karşılıyor”

Ağustos 1998’de Mersin İşletmesi’nde göreve başlayan Fırat Atıcı, Kuvvet Merkezi olarak bütün fabrikaya nasıl enerji sağladıklarını anlatıyor:

Fabrikaya yaklaşık 4 kilometrelik bir yeraltı hattından önce 31,5 kilovolt elektrik gelir, binanın dışındaki ana trafolar da 6,3 kilovolta dönüşür ve oradan bina içerisine girer. Burada da bir merkezden tüm ünitelere enerji dağılır. Bizim görevimiz, gelen enerjinin sağlıklı bir şekilde dağılmasını sağlamaktır.

Aynı zamanda fabrikada 20,4 megavat gücünde bir buhar türbinimiz var. Prosesten gelen buharı biz burada yeniden kullanıyoruz ve elektrik üreterek fabrikanın enerji ihtiyacının yüzde 80-85’ini bu şekilde karşılıyoruz. Buhar türbinimiz olmasa, prosesten gelen buharı havaya atmak zorunda kalırdık. Bu, çevresel olarak büyük bir israf ve maliyet demek. Bizse burada bu buharı sisteme sokarak enerji üretiyoruz. Sadece bu da değil. Burada aynı zamanda bir tane de kojenarasyon santralimiz var. O da 4,7 megavat gücünde. Orada da hem enerji üretimi yapılıyor; hem de enerji üretirken açığa çıkan ısıdan buhar elde edilerek buhar türbinine ilave güç olarak iletiliyor.

İki tane santralimizde enerji ihtiyacının düzenli sağlanması, enerji üretiminin yapılması ve buharın regüle edilip ünitelere düzenli bir şekilde verilmesi bizim temel görevlerimiz.

■ PERVİN ÖNER (LABORATUVAR ŞEFİ)

“İş insanın aynasıdır”

1988 yılında çalışma hayatına Mersin İşletmesi'nde başlayan Pervin Öner, şef olarak görev aldığı laboratuvarın takım çalışması gerektirdiğini söylüyor:

Biz tesisimizde CAN ve AN gübresi üretiyoruz. İnsanların nasıl proteine, karbonhidrata ihtiyacı varsa, bitkilerin de azot, fosfor ve potasa ihtiyacı var. Biz de yüzde 26 ve 33'lük azot bitki besin maddeli gübre üretiyoruz. Amonyak ve nitrik asit temel hammaddelerimiz. Laboratuvar olarak üretime yönelik kalite analizleri yapıyoruz. Bitki besin maddesinin her saat azotuna, rutubetine, pH değerine ve diğer özelliklerine bakıyoruz. Ayrıca fabrikaya giren hammadde ve yardımcılarnın spektrelere uygunluğunu kontrol ediyoruz. Benimle birlikte 10 kişiden oluşan bir ekibimiz var ve vardiyalı olarak 24 saat üretime hizmet veriyoruz.

Kalitede önemli olan müşteri memnuniyeti, çiftçinin memnuniyeti. Bir şikâyet olması halinde yeniden değerlendirme yapılıyor. Sistemde tanımlanan kalite bildirimleri vasıtasıyla bir komisyon oluşturuluyor ve üretimdeki arkadaşlarla birlikte yeniden numuneler alınıyor. Burada bize düşen en büyük iş, analizden sonra raporlandırmayı yapıp üst yönetime bildirmek. Görevinizi iyi bilmeniz lazım. İş başından sıkı tutup, temelden bazı şeyleri basamak yaparak giderseniz işin bir zorluğu yok. Zaten laboratuvar kapalı bir ortamdır, sabır isteyen ve takım olarak çalışılması gereken bir yerdir. Siz de uyum sağladığınız sürece bir sıkıntı yaşamıyorsunuz.

Bir kadın olarak fabrika ortamında çalıştığım için bugüne kadar hiçbir zorluk yaşamadım. Siz davranışlarınızla sözünüzün dinlenmesini talep ederseniz, belki biri sizi birincide dinlemez, ikincide dinlemez, ama artık üçüncüde başka şansı yoktur. İş insanın aynasıdır, lafa bakılmaz. Siz işinizin gereğini yapıp konunun farklı yanlarını gösterirseniz, insanların bakış açısı da sizinle değişecektir.

“Tekfen'in yayınları bizim için birer pencere”

Akdeniz Gübre çok eski bir fabrika. 1970'te kurulmuş ve 40 yılı aşkın bir geçmişi var. Fabrikanın özelleştirme süreci hepimiz açısından biraz sancılı oldu. Toros yönetimi, fabrikeyi satın aldıktan sonra buradaki teknik ekibe hiçbir zaman çok müdahaleci olmadı. Fakat yapılanmada yaptığı değişiklikler ve attığı doğru adımlar neticesinde gördüğümüz doğru ve kaliteli sonuç ortaya çıktı.

Doğruyu söylemek gerekirse, biz Tekfen'den çok Toros kültürünü tanıyoruz. Çünkü Tekfen'e uzağız. Ama Tekfen'i nasıl tanıdık? Mesela, 50. yıl için yazılan kitap, “Yaşlanmadan Büyümek.” Benim babam 80 yaşında. O kitabı okuyor ve kurucularla yaşıt olduğu için dönemi de iyi biliyor. Kitap o yılların Türkiye'sini, ilişkilerini iyi aktardığı için çok şey alıyor oradan. Veya Tekfen'in Atatürk takvimi. Hakikaten evde başucumuzda. Çoğu ahablara, dostlara örnek olarak gösteriyoruz. T-Bülten aynı şekilde. Tekfen'i tanımak bakımından bu tür yayınlar bize önemli bir pencere açıyor. Ama şunu çok net biliyorum, “Biz bir Tekfen kuruluşuyuz,” dediğimizde, insanlar daha farklı kulak kabartıyor. Biz de daima bununla gurur duyuyoruz.

■ ÖZKAN SUNGUR (KANTAR VE SEVKİYAT ŞEFİ)

“İşimiz olmadan aşımız olmaz”

Çukurova Üniversitesi Fizik Mühendisliği Bölümü'nden 1987 yılında mezun olup bir sene sonra –o zamanlar henüz adı Akdeniz Gübre olan– Mersin İşletmesi'nde çalışmaya başlayan Özkan Sungur, bugün fabrikada Kantar ve Sevkiyat Şefliği görevini yürütüyor:

1988'de girdim ben fabrikaya. 1990'dan bu zamana kadar da Tekfenli olarak çalışıyorum. İlk girdiğimde önce Bakım Müdürlüğü'nde görev aldım. 1989 senesinde zaten bir yıla yakın bitmek bilmez bir grev oldu. O dönemde bilgisayarlar yeni alınmıştı ve kullanmayı bilen pek yoktu. O yüzden bilgisayar olan her yerde, muhasebede bile çalıştım. İşletme 1990 senesinde Toros'a geçtikten sonra önce Vardiya Amirliği yaptım, 1991 yılında Kontrol Şefliği kurulduktan sonra da oraya geçtim. 1998 senesinde elektronik kantarlar kuruldu Ceyhan'la Mersin

fabrikalarına. Onların ilk devreye alınışında ben vardım, bir de merkezden Elif (?) Hanım vardı. O tarihten beri de Kantar ve Sevkiyat Şefi olarak görevime devam ediyorum. Benim görevim, bölgelerden gelen siparişlerin, nakliyecimizi de yönlendirerek zamanında teslimatını sağlamak ve bununla ilgili operasyonları yapmak.

Henüz fabrika Akdeniz Gübre iken, Tekfen'in tesisi alacağını duyduk. Tekfen'in büyük bir şirket olduğunu zaten biliyorduk. Randımanlı çalışmayan bir yeri özel sektör aldığında daha iyi bir iş yapacağını düşünüyorsunuz. Hakikaten de öyle oldu. Benim babam da burada çalışıyordu. 1973 senesinde bir iş kazası sonucu vefat etti. Yani fabrikanın daha öncesini de iyi biliyorum. Sürekli grevler olurdu. Ben işe yeni girmiştimm, hevesliydim, ama doğru dürüst çalışmıyorduk. Bir sene süren o son grevde çok büyük bir kayıp yaşamıştık. Toros ise sektör lideriydi. Ben Toros'u çok seviyorum. Benim anahtarlığım da bile odamın kapısının anahtarı, evimin anahtarından önce gelir. Çünkü işimiz olmadan aşımız olmaz.

■ HARİKA DEĞİRMENCI (İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UZMANI)

“Sahada erkek ya da kadın yoktur, çalışan vardır”

Üniversitede maden mühendisliği okuyan Harika Değirmenci, iş güvenliği konusunun Türkiye’de öneminin giderek artması nedeniyle yüksek lisansını bu alanda yapmış. Toros’tan önce çeşitli şantiyelerde çalışan Değirmenci, şimdi Mersin İşletmesi’nde İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanı olarak görev alıyor:

Toros’ta sahaya gelen her yeni personel, gerekli evraklarını teslim ettikten sonra revire yönlendirilir ve doktor tarafından Ağır ve Tehlikeli İşler Raporu hazırlanır. Bu raporu olmayan hiçbir personel sahaya sokulmaz. Bu aşamadan sonra personelimiz bizim birimize, yani İş Güvenliği birimine gelir. İş güvenliği eğitimini alan personel, eğitim ölçme değerlendirmesiyle 25 soruluk bir sınava tabi tutulur. 25 sorunun en az 17’sini doğru cevaplandırarak personele iş güvenliği eğitimi sertifikası verilir. Sınavda başarılı olamayanlar ise yeniden iş güvenliği stajına alınıyor ve ikinci kez sınava tabi tutuluyor. Ancak bu sefer de başarılı olmazsa fabrikada çalışmasına izin verilmez.

Fabrikada ben sadece iş güvenliği biriminin başında değilim; aynı zamanda sağlık ve kapı güvenliği birimleri de bana bağlı. Hedefimiz sıfır kazayla üretim yapabilmek. İş kazası, hem sahadaki personelin, hem de idari personelin demoralize olmasına sebep oluyor. Böyle olaylara karşı bütün önlemleri, tedbirleri alarak işimizi en iyi şekilde yapmaya çalışıyoruz.

Daha önceki işyerlerimde de burada da, her zaman savunduğum bir şey var: Sahaya çıktığımız anda bizim cinsiyetimiz

yoktur. Erkek ya da kadın, çalışan birdir. Ben bununla ilgili olarak hiçbir sıkıntı yaşamadım bugüne kadar. “Bu kadındır, bunun dediğini dinlemem,” gibi bir tavır kesinlikle söz konusu olmadı. Çalışanlarla hem dikte etmeden, hem de aradaki mesafeyi koruyarak iletişim kurabilmek çok önemli. Ben de tatlı-sert bir yaklaşımla bunu yapmaya çalışıyorum.

“İş güvenliğini üst yönetimin desteği olmadan sağlayamazsınız”

Özellikle son üç yıldır, Toros’ta iş güvenliği konusu giderek öne çıkmaya başladı. Merkezde bir SEÇ Koordinatörlüğü var. SEÇ birimi olarak tesislerde fabrikanın en kıdemlisine, İstanbul’da da SEÇ Koordinatörlüğü’ne bağlı olarak çalışıyoruz. SEÇ Koordinatörü de direkt CEO’muza bağlı. Özellikle iş güvenliği konusunda, üst yönetimin desteği olmazsa hiçbir şey yapamazsınız. Biz, gerek fabrikanın en üst makamının, gerekse Toros’un en üst makamının desteğini sonuna kadar arkamızda hissederek çalışmalarımızı yürütüyoruz. Üst yönetimin desteği, çalıştığımız ortamda iş güvenliği kültürünün oturmasına da çok büyük katkı sağlıyor. Yoksa sadece iş güvenliği personelinin çabasıyla bu işi yürütemezsiniz.

Sahadaki personelin de bir yerde bir risk gördüğü zaman bize bilgi vermesi gerekir ki oradaki uygunsuzluğu giderelim. Aynı şekilde fabrikanın en üst makamının bize vermiş olduğu desteği, diğer birim müdürlerinin de vermesi gerekiyor ki, onlar da kendi personellerinin iş güvenliği kriterlerine uygun şekilde çalışmalarını sağlasın. Toros’ta arkadaşlarımız bu anlamda bize destek olmak için ellerinden geleni yapıyorlar.

■ BAYRAM ERTURAN (CAN ÜNİTESİ TEKNİSYENİ)

“Üretime katkıda bulunmak büyük keyif”

1991 yılında Toros Tarım Mersin fabrikasında çalışmaya başlayan Bayram Erturan, Kalsiyum Amonyum Nitrat (CAN) Ünitesi'nde teknisyen olarak görev alıyor:

Bizim ürettiğimiz gübre, daha çok ürün toprağın üstüne çıktıktan sonra atılan bir gübre. Ürünün daha kaliteli, daha verimli olması için kullanılıyor. Kalsiyum Amonyum Nitrat (CAN) Ünitesi'nde tamamen otomasyon sistemi işliyor. Ekranlarımızdan tüm prosesin akışını, ünitelerdeki tüm ekipmanların gidişatını takip edebiliyoruz. Üretim esnasında umulmadık anda umulmadık arızalar çıkabiliyor. Biz bu problemi ilgili birime aktarıyoruz. Kendi yapabileceğimiz müdahaleleri yapıyoruz, yapamadığımızı ise bakım ekibine teslim ediyoruz.

Ben 1991 yılında fabrikaya girdim. 3,5 yıl taşeron firmada çalıştıktan sonra kadroya geçtim. Kadroya geçmeden önce bir ara yükleyici operatörlüğü de yaptım ve bu kadar senedir farklı görevlerde çalıştım. Yaptığım tüm işler arasında CAN Ünitesi'ni daha keyifli buluyorum. Bir işin sorumluluğunu almak, çaba sarfetmek, üretime bir katkıda bulunmak büyük keyif.

■ ADNAN SEYİT (CAN ÜNİTESİ TEKNİSYENİ)

“En uğurlu çocuk”

Tam 25 yıldır Mersin fabrikasında çalışan Adnan Seyit'in babası da fabrikanın önce inşaatında görev almış, sonra da kadrosunda bulunmuş. Seyit, bayrağı babasından alıp kendisinin taşıdığını söylüyor:

Toros Tarım'da gübre üretimi CAN ya da AN Ünitelerinde yapılıyor. Yani biz fabrikanın en son halkasında görev alıyoruz. Bütün ünitelerden hammadde sevki yapıldıktan sonra, reaksiyonlardan sonra üretimin yapıldığı yer burası. Vardiyalı bir çalışma sistemimiz var burada. Ben her zaman Toros Tarım'ı en iyi temsil eden yer burası diyorum. Ne mutlu bize ki 2012 yılında en yüksek kapasiteye ulaştık. Onun gururunu yaşadık. Toros Tarım'ın 31. yılında da aynı şekilde çok iyi bir başarı yakaladık.

Kimya sektörü, seven kişi için meşakkatli olduğu kadar zevkli bir iştir. Her şey anlık takip edilmek zorundadır. Piyasa açısından düşünürsek Türkiye'de de, dünyada da büyük bir rekabet ortamı var. Türkiye'de zaten amonyak üretimi yok, dışarıdan geliyor. Ama bu handikabımıza rağmen amonyak hammaddesi olan ülkelerden daha kaliteli üretim yapıyoruz. Bunun için de saniye saniye her şeyin takibi gerekiyor. Her anımız dolu dolu geçiyor. 24 saat boyunca tüm arkadaşlarımız aynı hassasiyetle, aynı ciddiyetle çalışıyor.

Benim için işyerinin maneviyatı önemli. Benim doğumumla birlikte babam, bu fabrikanın montajında çalışmaya başlamış. O montajdan sonra da fabrikada kadro almış. O yüzden 8 çocuk arasında en uğurlu ben kabul ediliyorum. Babam emekli olduktan sonra ben başladım buraya. Bayrağı ben taşıyorum şu anda. Bu fabrikanın iyi gününde, kötü gününde burada oldum. Yabancı dil kurslarına gittik, futbol takımında oynadık... Bu sosyal aktivitelerin daha da çok olmasını ümit ediyoruz. Tekfen zaten sosyal organizasyonlara önem veren bir şirket. Bültenlerden de takip ediyoruz diğer arkadaşlarımızın yaptıklarını. O zaman daha da aile gibi hiss ediyoruz bütün çalışanlar olarak.

(Soldan sağa) Bayram Erturan, Adnan Seyit.

(Soldan sağa) Zekeriya Özata, Ali Erkol.

■ ALİ ERKOL (NİTRİK ASİT ÜNİTESİ TEKNİSYENİ)

“Önceliğimiz her zaman güvenlik”

Ali Erkol, 1995 yılında sıfır iş tecrübesiyle girdiği Toros Tarm'da, 18 yıldan bu yana Nitrik Asit Ünitesi'nde görev yapıyor. 2005 yılında kısa süreliğine yeni alınan Samsun fabrikasına destek vermeye giden Erkol, 2009 yılında teknisyen olmuş:

Nitrik Asit Ünitesi'nde vardiya sistemiyle çalışıyoruz. Günde 24 saat nitrik asitin üretimini kontrol etmek ve prosesin sisteme uygun olmasını sağlamak gibi bir sorumluluğumuz var. 1995 yılında buraya ilk geldiğimde hiç iş deneyimim yoktu. Daha eski arkadaşlarımız, mühendis ve müdür ağabeylerimizden öğrendiklerimizle çalışmaya başladık. 2009 yılında, eski arkadaşların çoğu emekli oldu. O dönemde, yeni gelen elemanlara işi öğretme görevi bana verildi. Bir ay, bir buçuk ay boyunca, yeni işe alınan veya fabrika içinde masa başı görevden gelen arkadaşlara işi öğrettik. Hiç kolay olmadı tabii bu dönem. Bu dönüşümün stresini çok hissettik. Ama sonunda hiçbir sorun yaşamadan geçişi sağladık.

Ağır sanayinin tabii ki tehlikeleri var. Burada önceliğimiz her zaman güvenlik. Ünitenin güven içinde çalışması ve arkadaşlarımızın sağlığı için çaba gösteriyoruz.

■ İSMAİL YÜCEL (NİTRİK ASİT ÜNİTESİ USTASI)

“Bu çocuk bu fabrikaya girer!”

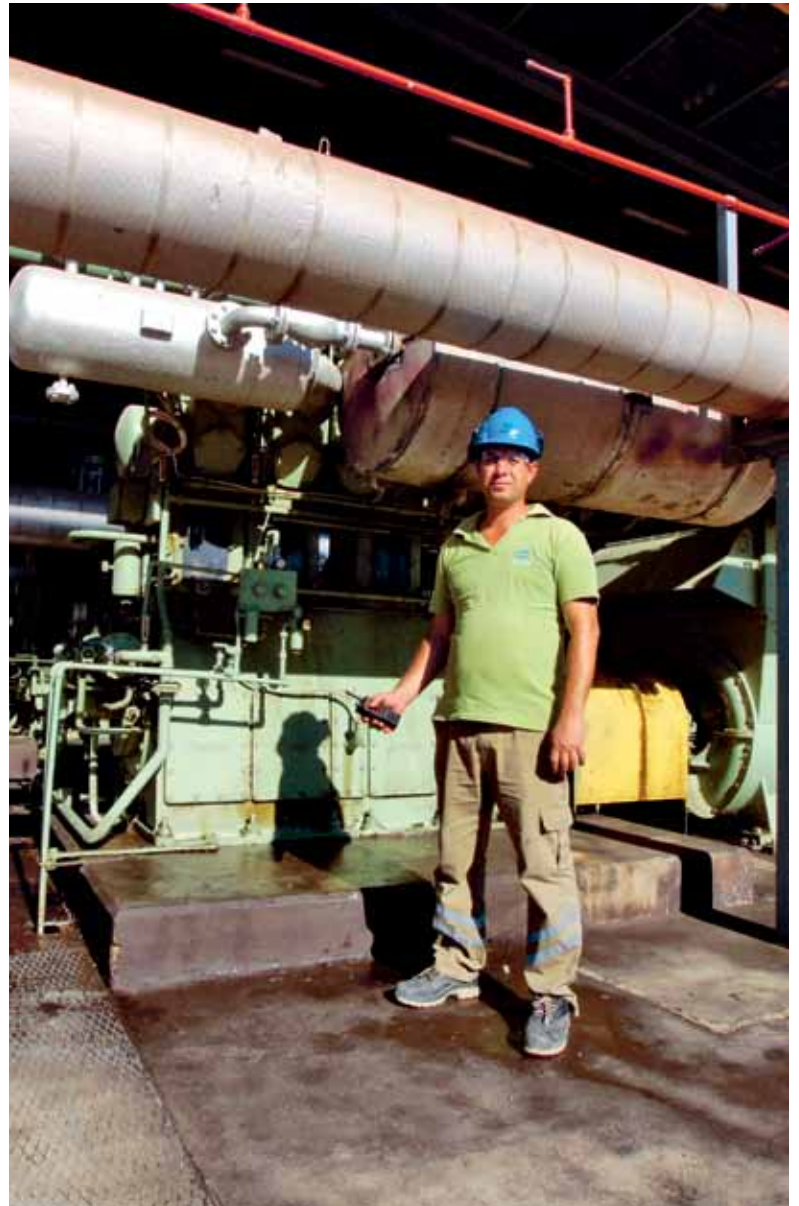
Üç çocuk babası olan Mersin doğumlu İsmail Yücel, ikinci kuşak Tekfenli. Nitrik Asit Ünitesi'nde usta olarak çalışan Yücel, daha çocukken babasının işyerini çok merak eder ve bir gün bu tesiste çalışmanın hayalini kurarmış:

Ben doğduğumdan beri Tekfenliyim diyebilirim, çünkü ben burada ikinci nesilim. Babam 1970 yılında bu fabrikada, CAN Ünitesi'nde panocu olarak çalışmaya başlamış. 4 sene sonra da ben doğmuşum. 1990 yılında, fabrikanın Tekfen bünyesine geçmesinden beri de kendimizi bu ailenin bir parçası olarak görüyoruz. Babam Tekfen'den emekli oldu. Buranın ekmeğiyle büyüdük, okuduk, bugünlere geldik. Ben de hayatımı Tekfen'de kazanıyorum. İnşallah ben de buradan emekli olacağım.

8 yaşındayken bir gün babama, “Beni çalıştığın fabrikaya götürür müsün?” dedim. Hakikaten bir gün fabrikaya getirdi beni. CAN Ünitesi'ne çıktık önce, sonra aşağıya indik. İşçiler oturmuş, çay içiyorlardı. Orada bir ağabeyimiz, “Şimdi gübre tozu da yedi, bu çocuk bu fabrikaya girer!” dedi. 1998 yılında dediği oldu. İyi ki de oldu.

Amonyak bizim fabrikamızın hammaddesi. Nitrat ve CAN Ünitelerine, pompalar vasıtasıyla amonyak besliyoruz. Nitrat Ünitesi'nde amonyak, nitrik aside dönüşür. Oradan da CAN Ünitesi'ne giderek gübreye dönüşür ve mamulümüz oluşur. Yani gübrenin başlangıcı Amonyak Ünitesi'dir aslında. Burada tek kişi çalışıyorsunuz. Halbuki Nitrat Ünitesi'nde her vardiya 5 kişidir, CAN Ünitesi ortalama 7 kişidir. Ama hepsi birbirine bağlı olduğu için, her ünitenin sorumluluğu aynı derecede önemlidir.

Biz Niğde'de bahçecilikle uğraşıyoruz. Kiraz bahçelerimiz var. Tabii ki Toros Gübre kullanıyoruz. Babamla ben ağaçların dibine gübre atıyoruz. Ufak oğlum, 6 yaşında, yanıma geldi. “Toros” yazısını okumuş paketin üstünde. “Baba, bu ne?” dedi. “Oğlum, bizim fabrikanın gübresi bu. Biz bunu üretiyoruz o fabrikada,” dedim. Az ötede de teyzesinin oğlu var, ona doğru koşuyor, “Arda Arda! Bak, bu bizim gübremiz!” diye bağırıyor. Artık üçüncü kuşak da Toros'u sahiplenir oldu.

■ YEŞİM ÖZTEKİN (MUHABERAT ŞEFİ)

“Üçüncü nesil de aynı yolda ilerliyor”

Neredeyse 25 yıldır Mersin İşletmesi’nde çalışan Yeşim Öztekin, aynen babasının kendisini desteklediği gibi, şimdi de kendi kızlarını aynı fabrikada çalışmalarını için destekliyor:

Rahmetli babam da burada çalışıyordu ve benim de bir gün burada işe başlamamı çok istemişti. Babam göremedi, ama ben 1988’de Akgübre’de çalışmaya başladım. Samimiyetle söylüyorum, her zaman işime sevecek ve isteyerek geldim. Babam burada çalışıp bizi büyüttü, şimdi ben çalışıp iki kızımı büyütüyorum. Büyük kızım üniversitede kimya eğitimi alıyor. Küçük kızım da bu sene üniversiteye hazırlanıyor. Ama öyle görünüyor ki üçüncü nesil de aynı yolda ilerliyor.

Ben burada hem Muhaberat Şefliği, hem de Kıdemli Genel Müdür Yardımcısı’nın asistanlığını ve sekreterliğini yapıyorum. İşim iletişim merkezli. Görevim gelen telefonları bağlamakla başlıyor. Karşı tarafı dinliyorum, onlara yardımcı olabilmek için elimden geleni yapıyorum, ama hiç kimseye ayrıcalık yapmıyorum. İnsanlarla iyi iletişim kurmaya çalışıyorum, hep iyi ve samimi ilişkiler içinde olmaya gayret gösteriyorum. Konuştuğum çoğu kişi aynı şeyi söylüyor, “Yeşim Hanım sizi hiç görmedim, ama gülerken konuştuğunuzu tahmin edebiliyorum.” 2001 yılından beri bu konumda çalışıyorum. Beraber çalıştığım kişiler memnun ki bir değişim söz konusu olmadı.

“Allahım, ne olur telefonum çalmasın!”

Ben 1988’de Satış Bölümü’nde işe başlamıştım. Zannediyorum departmandaki dokuz erkeğin içinde tek kadın bendim.

Ama oradaki arkadaşlarım bana çok yardımcı oldu, hepsi beni kardeşleri gibi gördü. Babamdan dolayı da farklı bir ilgi vardı.

İşe ilk girdiğimde çok çekingendim. Zaten burası benim ilk işyerim. Oturduğum yerde devamlı, “Allahım ne olur telefonum çalmasın, bir şey sormasınlar...” diye dua ediyordum. Arkadaşlar da bana takılmayı sevdi. Sürekli seslerini değiştirip müşteri gibi telefonla ararlardı, bir şeylerin fiyatını sormak bahanesiyle. “Kızım, şunun fiyatı nedir?” diyorlar, ben de “Hemen öğrenip geri döneyim efendim. Telefonunuzu bırakın, ben sizi geri arayayım,” diyorum. “Biz sonra ararız,” deyip telefonu kapıyorlar. Ama bunu birkaç kere üst üste tekrarlıyorlar. Sonra baktılar ki ben artık ağlamaya başlayacağım, korkularım ilerliyor, en sonunda itiraf etti arkadaşlar ortada ciddi bir durum olmadığını.

Tabii o günden bugüne pek çok şey değişti. Gelişmeler de hep olumlu yönde oldu. Teknoloji ilerliyor, çağ değişiyor, insan iletişimleri farklılaşıyor. İlk yıllarda telsizlerle, teleksle çalışırdık biz. Bir teleks yazardık, uzun şeritler halinde, bir tane yanlışınız olursa yırt, baştan yaz! Oysa şimdi tarayıcılar var, anlık iletiler var, bilgisayar ortamında her şeye her an ulaşabileceğimiz imkânlar var. Eskisiyle karşılaştırıldığında, şu anki çalışma şartları tabii ki daha kolay.

Toros’ta yardımlaşma ruhu çok kuvvetli. Herkesin, aile ortamında nasıl çoluğuna çocuğuna, eşine canla başla yardımcı olmaya çalışıyorsa, elinden geleni yapıyorsa, burada da aynı şekilde davrandığına eminim. Yeter ki yardım talep edilsin. Burada hepimiz benzer şeyleri temsil ediyoruz, aslında bir takımız. Niyet ve samimiyet her şeyden önemli diye düşünüyorum. Ben burada bulunmaktan ve çalışmaktan çok keyif alıyorum. Hiç mutsuz bir günüm olmadı burada. İlk işyerim olduğu gibi, inşallah da son işyerim olacak.

■ METİN YALÇIN (CAN ÜNİTESİ USTASI)

“Toros’a inandığımız için görevimizin başındayız”

Mersin İşletmesi'nin 23 yıllık elemanı olan Metin Yalçın, ilk 3 yıl müteahhit firmada çalıştıktan sonra kadrolu olarak Toros'a geçmiş. CAN Ünitesi'nde görev yapan Metin Yalçın, geçen yılın Kasım ayında işyeri temsilciliğine seçilmiş:

CAN Ünitesi'nde en iyi üretimi yapabilmek için var gücümüzle çalışıyoruz. Günde terden kaç kere üstümüzü değiştiriyoruz bilmiyorum bile. Bütün arkadaşlarımda da büyük özveriyle çalıştığını, ellerinden gelen her şeyi yaptıklarını görüyorum. Bu özverili çalışma maddiyat için yapılamaz. Hepimiz işimizi sevdiğimiz, Toros'a inandığımız için görevimizin başındayız.

Kasım ayında işyeri temsilciliğine seçildim. İki yıl boyunca bu görevi yerine getireceğim. Bu sürenin sonunda eğer arkadaşlarımız uygun görürse görevi başka biri üstlenir, eğer çalışmalarından memnun kalmışlar ise tekrardan seçilir ve aynı göreve devam ederim. Seçim döneminde arkadaşlarımıza elimizden gelenin en iyisini yapacağımıza, sorunlarına çözüm bulmaya çalışacağımıza söz vermiştik. Şimdi bu sözümüzü yerine getirmek

için çabalıyoruz, tüm işyeri temsilcileri olarak. Sadece bizim çabamızla olmuyor tabii, arkadaşların da yapıcı bakması, bizlere yardımcı olması gerekiyor. Ben öyle de olduklarını düşünüyorum.

İşyeri temsilcisinin esas görevi, çalışan arkadaşlarının sorunlarını yöneticilere aktarmak ve gerekli yerlerle görüşerek bir sıkıntı varsa buna çözüm üretmeye çalışmaktır. Yani, bir numaralı görevimiz, personelle yönetim arasında bir köprü oluşturmaktır. Ufak tefek sorunlar çıksa da, çok şükür büyük bir problemimiz olmuyor burada. Yeri geldiğinde tartışıyoruz, yeri geldiğinde üzülüyorsunuz, yeri geldiğinde seviniyorsun... Çok da kolay olmuyor yani.

Ama Mehmet (İçöz) Bey'in gelmesiyle artan sosyal faaliyetler bütün personele çok iyi moral verdi. Herkesin enerjisi arttı, motivasyonları yükseldi. Daha da farklı organizasyonlar üzerinde düşünülüyor şu anda. Biz de çok istiyoruz, arkadaşlarımız da. Çünkü bu organizasyonlar yoluyla, gerçekten başka türlü yakalayamayacağınız çok güzel bir kaynaşma ortamı oluşuyor. Aileler bir araya geliyor. Çocukları bile düşünüyorlar. Doya doya eğleniyoruz. Bunlar da sonra unutulmayan anılar olarak akıllarda kalıyor.

■ ALİ DÖNMEZLER (ENSTRÜMAN USTASI)

“Biz personelle yönetim arasındaki köprüyüz”

18 yıldır Mersin fabrikasında çalışan Ali Dönmezler, daha küçük bir çocukken Akgübre'nin arkasındaki sahada top oynadığını ve “Büyüyünce acaba biz de burada çalışabilir miyiz?” diye düşündüğünü hatırlıyor. Bu fabrikada çalışmanın hayatındaki en doğru kararlardan biri olduğuna inanan Dönmezler, enstrüman ustalığının yanı sıra işyeri baştemsilciliği görevini de yerine getiriyor:

Tekfen'de çalışmaya 18 yıl önce Enstrüman Atölyesi'nde başladım. Biz genel olarak “enstrüman” diyoruz. Sahada basınç, sıcaklık, seviye, vs. ölçümlerinde kullanılan aletlerde bir arıza olması halinde müdahale ediyoruz, gerekirse atölyeye alarak bakımını yapıyoruz, arızalarını gidermeye çalışıyoruz.

Ben fabrikada daha önce iki yıl kadar sendika temsilciliği görevini de üstlendim. Son iki yıldır da işyeri baştemsilcisiyim. Aynı zamanda sendikanın Mersin şubesinin yönetiminde de görev alıyorum. Şu anda Toros Tarım Mersin Üretim Tesisi'nde 124 arkadaşımız Petrol-İş Sendikası'na üye. Onların ufak tefek sorunları olduğunda, biz personel ve yönetim arasında bir köprü görevi görüyoruz. Arkadaşlarımızın bir sıkıntılarını, şikâyetleri olduğu zaman yukarı biz çıkıyoruz, personel şefleriyle veya müdürlerle oturup konuşuyoruz, sorunlarını çözmeye çalışıyoruz. Kanunlara göre belli sayıda çalışan için belli sayıda temsilci olması gerekiyor. Biz de bir baştemsilci, iki de yardımcısı olmak

üzere üç kişi çalışıyoruz. Ben baştemsilciyim; Metin Yalçın ve Erdal Cirit de yardımcılarım. Demokratik bir seçim yapıyoruz. Aslında vaat edilecek pek bir şey yok. Bu görevi yapacak kim olursa olsun, ana işi buradaki işçi arkadaşlarımızın sorunlarını çözmeye çalışmak. Biz sadece bu görevi bütün samimiyetimizle, dürüst olarak yerine getireceğimizi söylüyoruz. Onlar da bu seçimde tercihlerini bizden yana kullandılar.

“İşyeri temsilciliği fedakârlık gerektiriyor”

Bazen çok enteresan şikâyetlerle gelebiliyor arkadaşlar. Mesela, bir tanesi diyor ki “Servis koltuklarının yanında korkuluk yok!” En ufak ayrıntıya kadar bizimle paylaşıyorlar. Tabii bizimle paylaşıyor olmaları çok sevindirici bizim açımızdan. Sorun bitmez. Her zaman sorun olur, biz de ilgilenmek için çabalyoruz. Temsilcilik fedakârlık gerektiren bir şey. Zaten bir işiniz var. Onun üzerine birçok toplantıya katılıyorsunuz, arkadaşlarınızın sorunlarını dinleyip çözüm üretmeye çalışıyorsunuz. Ne kadar boş vaktiniz varsa, onu bu işe harcıyorsunuz. Ama insan alıştığı zaman devam etmek istiyor. Bir kere bu işe girdiğiniz zaman çıkmak zor oluyor. Arkadaşlarımız talep ettiği takdirde yeniden aday olmak isterim. Çünkü hakikaten keyifle çalışıyorum.

Mersin çok büyük bir işletme. Eski adıyla “Akgübre.” Eskiden halk arasında “Azot” da derlerdi. Fabrikanın halkın kafasında belirli bir imajı var. Büyüklüğünü biliyorlar. Petrol-İş Sendikası'nın Türkiye çapında 30 bine yakın üyesi vardır; aralarında Akgübre'yi bilmeyen yoktur. Sendikal anlamda hep önde olmuştur.

GENÇ VE PARLAK BİR KEMANCI

Tekfen Filarmoni'nin 3 Ekim tarihli konserinde konuk solist, Concours Elisabeth 2012 yarışması finalisti genç Arnavut kemancı Ermir Abeshi idi.

Tekfen Filarmoni'den “Doğaya Övgü”

■ Tekfen Filarmoni, sonbaharın ilk konserini İngiliz konuk şef James Judd'un yönetiminde 3 Ekim'de Lütüfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda verdi. Doğaya Övgü başlıklı konserde orkestra, Romantik Dönem'in doğadan esinlenen eserlerini seslendirdi.

Kentlerin hızla büyüdüğü ve sanayileşme ile birlikte hızlı ve gürültülü bir yaşamın hüküm sürmeye başladığı 19. yüzyılda doğa, sanatçılar için en güvenli sığınak olmaya başlamıştı. Besteciler bir yandan doğanın seslerini notalarına aktarırken, bir yandan da saflığına övgüler düzüyorlardı. Ancak bu dönemdeki doğa anlayışı, 18. yüzyılda olduğu

gibi sadece güzelliğine tapılan bir doğa değildi. Fırtınaları, kışları, korkunç mağaraları, dev dalgaları ve yırtıcı hayvanlarıyla betimlenen doğa, bu gizemli güç yanında insan varlığını küçültmekteydi.

Tekfen Filarmoni, konserde İngiliz besteciler Edward Elgar'ın *Sabah Şarkısı* ve Ralph Vaughan Williams'ın *Tarla Kuşunun Yükselişi* adlı eserleri ile Haendel'in *Su Müziği* süiti ve Beethoven'ın *6 Numaralı Pastoral Senfonisi*'ni seslendirdi. Orkestra, Ralph Vaughan Williams'ın eserinde Concours Elisabeth 2012 yarışması finalisti genç Arnavut kemancı Ermir Abeshi'ye eşlik etti.

Konuk Şef James Judd hakkında

İngiliz Orkestra Şefi James Judd, çokyönlülüğünün yanı sıra cesur ve yaratıcı program tercihleriyle ün yapmış bir isim. Eğitimini Londra Trinity College of Music'te tamamlayan Judd, Lorin Maazel'in daveti üzerine Cleveland Orkestrası'nda Yardımcı Şef olarak görev aldığı dönemde uluslararası çevrelerin dikkatini çekti. İki yıl sonra Avrupa'ya dönen Judd, Avrupa Topluluğu Gençlik Orkestrası'nın Yardımcı Müzik Direktörü olarak görevlendirildi.

Müzik Direktörü olarak Florida Filarmoni Orkestrası'na 14 yıl boyunca hizmet eden James Judd, vaktiyle küçük ve bölgesel bir topluluk olan Florida Filarmoni'yi eyaletteki en büyük gösteri sanatları kuruluşuna dönüştürdü. Ardından, 8 yıl boyunca New Zealand Senfoni Orkestrası'nda Müzik Direktörü olarak görev yapan James Judd, topluluğun uluslararası bilinirliğini yeni bir seviyeye taşıdı. 2008 yılında Güney Florida'da, şehrin fakir bölgelerinden gelen yüzlerce çocuğa eğitim, öğretim ve performans imkânı sağlayan Miami Müzik Projesi'ni başlattı.

James Judd, parlak kariyeri boyunca Berlin Filarmoni, Rotterdam Filarmoni, Fransa Ulusal Orkestrası, Leipzig Gewandhaus Orkestrası, Kraliyet Filarmoni, Londra Senfoni, İngiltere Oda Orkestrası, BBC Senfoni, Tokyo NHK Senfoni, Dallas, St. Louis, Baltimore ve Montreal Orkestraları gibi çok sayıda ünlü müzik topluluğunu yönetti. Judd'ın Viyana'dan Tokyo'ya çok sayıda konser salonunda tekrar tekrar sahne almış olması, onun hem müzisyenler hem de dinleyicilerle kurduğu sıcak bağın bir göstergesidir.

İngiliz orkestra müziğinin başlıca yorumcuları arasında sayılan Judd'ın Williams, Beethoven, Bernstein, Copland ve Gershwin gibi pek çok bestecinin eserlerine yer verdiği albümleri eleştirmenlerin beğenisini topladı. Usta bir Mahler yorumcusu olan Judd, bestecinin eserlerine ilişkin performanslarıyla dünya çapında övgü aldı. Mahler'in Birinci Senfonisini yorumladığı çalışması, Fransız Diapason tarafından altın madalyaya layık görüldü ve yılın en iyi Mahler albümü seçilerek Toblacher Komponierhäuschen Ödülü kazandı. Elgar'ın Birinci Senfonisi için Halle Orkestrası ile birlikte gerçekleştirdiği kayıt ise, Elgar severler tarafından önemli bir referans olarak görülmektedir.

Aynı zamanda usta bir opera şefi olan Judd, çeşitli orkestralarla *Il Trovatore*, *La Traviata*, *Rigoletto*, *Sevil Berberi*, *Figaro'nun Düğünü*, *La Cenerentola*, *Don Giovanni*, *Maskeli Balo*, *La Bohème*, *Madam Butterfly* ve *Kötülüğün Döngüsü* gibi eserleri yönetti. Judd'ın orkestra eserlerinden oluşan çok sayıda albümü bulunmaktadır.

Küçük insanlar için büyük konser

■ Geleneksel çalgılarla Batılı enstrümanları buluşturduğu sıra dışı konserleriyle adından sıkça söz ettiren Tekfen Filarmoni, dinleyicilerini çocukların oluşturduğu alışılmamış bir konsere daha hazırlanıyor. Tekfen Filarmoni, bundan böyle her yıl, klasik müzik ajandasının yoğun olduğu kış mevsiminde, eğlendirici olduğu kadar öğretici bir repertuar ve dinleyicisini de icranın bir parçası olarak gören bir yaklaşımla çocuk konserleri düzenleyecek.

Bu kapsamdaki ilk konser, 30 Kasım Cumartesi günü, Singapurlu genç konuk şef Darrell Ang yönetiminde TİM Show Center'da verilecek. Konserde üç eser seslendirilecek. İlk eserde Bériot'un keman konçertosunu, Tekfen Filarmoni'nin bir önceki konserini yöneten Şef Evgeny Bushkov'un kızı, 9 yaşındaki kemancı Michelle Bushkova seslendirecek. İkinci eser, Prokofiev'in *Peter ve Kurt* adlı müzikli masalı olacak. Enstrümanlarla hayvan seslerinin çıkarıldığı bu renkli eserin anlatıcılığını, radyo programcısı ve oyuncu Ali Pinar yapacak. Üçüncü ve son eser olan Çaykovski'nin *Fındıkkıran Balesi*'nde ise renkli kostümleriyle bir balet ve balerin sahne alacak.

Çocuklara klasik müziği sevdirmeyi amaçlayan ve her yönüyle bilindik konserlerden farklı bir şekilde tasarlanan konserte minik dinleyicilere sıcak çikolata da ikram edilecek. Saygın bir müzik kurumu olan Tekfen Filarmoni ile çocukların el ele vereceği bu projenin güzel sonuçlar doğuracağına ve 30 Kasım'da düzenlenecek konserin de bu girişimin gelenekselleşmesi yönünde ilk ve büyük bir adım olacağına inanıyoruz.

ÇOCUKLAR İÇİN KONSER YÖNETMEYİ SEVEN BİR ŞEF

Tekfen Filarmoni Çocuk Konseri'ni konuk şef Darrell Ang yönetecek. Bugüne kadar dünyanın birçok ülkesinde orkestra yöneten Darrell Ang, aynı zamanda çok sayıda ödülün de sahibi. Son yıllarda başarılarıyla müzik çevrelerinin dikkatini çeken Ang'ın başarılı çıkışını ve yüksek enerjisini, Fransa'da yayımlanan *Sud-Ouest* gazetesi şöyle manşete taşıyor: "Singapurlu genç şefin yıldızı ışık hızıyla yükseliyor."

Financial Times'ın gözünden

Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi

Nihat Gökyiğit'in, 1995 yılında eşi Nezahat Gökyiğit anısına kurduğu Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi Financial Times'a konu oldu. Gazetede doğa, iklim ve bahçe üzerine yazılar kaleme alan Matthew Wilson, NGBB'ye yaptığı ziyaret sonrasında izlenimlerini aktarırken, yazısında Nihat Gökyiğit'in diğer sosyal sorumluluk projelerine de geniş yer verdi.

■ İstanbul'un yanibaşında hızla gelişen ve İstanbul Finans Merkezi'ne ev sahipliği yapmaya hazırlanan Ataşehir'deki Nezahat Gökyiğit Botanik Bahçesi (NGBB), yerli basının yanı sıra yabancı basının da ilgisini çekiyor. Son olarak Ağustos ayında bahçeyi ziyaret eden peyzaj mimarı ve yazarı Matthew Wilson, dünyanın en prestijli gazetelerinden Financial Times'ta yayımlanan yazısında bahçeye ve kurucusu olan Nihat Gökyiğit'e övgüler yağdırdı.

Matthew Wilson'a göre NGBB, "bir botanik bahçesi için en olma-yacak" yere kurulmuş bulunuyor. Wilson, etrafı gökdelenlerle ve otoyollarla çevrili olan 32 hektar büyüklüğündeki botanik parkını, Nihat Gökyiğit'in "parlak bir buluşu" olarak niteliyor. Wilson, yazısında en çok Gökyiğit'in böyle bir bahçeyi otoyolların ortasına

kurma cesaretinden ve bitmek bilmeyen enerjisinden etkilendiğini söylüyor. Nihat Gökyiğit'in diğer projelerini de kapsamlı bir şekilde anlatan Wilson, makalesini Gökyiğit'in doğa sevgisini yansıtan şu anekdotla tamamlıyor:

Bu genç bahçenin eklektik ve enerjik bir havası var. Belki de bu hava, çevre projelerine karşı doyumsuz bir iştahı olan Nihat Gökyiğit'in kendisinden kaynaklanıyor. Gökyiğit, bana yaklaşık 500 yaşında, bahçeye sonradan getirilmiş yaşlı bir zeytin ağacını gösterdi. Bu ağaç aslında, biri zayıf ve ölmek üzere olan, diğeri ise ileri yaşına rağmen canlı, birbirine dolanmış iki ağaçtan oluşuyormuş. Gökyiğit, bana bu iki ağacı şöyle tarif etti: "Sanki, zayıf olan ağaç güçlü olana artık devam edemeyeceğini söylemiş, güçlü olansa onu kucaklamış gibi..."

Türkiye'nin doğal zenginliği kitap oldu

Nihat Gökyiğit, Türkiye'nin doğal varlıklarının tanıtılması ve korunması yönündeki çalışmalarına bir yenisini ekledi. Gökyiğit, Türkiye'nin fazla bilinmeyen doğal zenginliğini bilimsel verilerle ortaya koyan ve bu zenginliğin korunması için öneriler içeren "Türkiye'nin Biyolojik Zenginliği ve Korunması" adlı bir kitap yayımladı. Gökyiğit'in AB ülkelerindeki konferanslarında kullandığı "slide"ların geliştirilmesiyle hazırlanan kitap, Türkiye'nin doğal zenginliğini çarpıcı bir şekilde ortaya koyuyor. Türkiye'de her altı günde bir yeni bir bitki türünün keşfedilmekte olduğunu hatırlatan kitabın ilk sayfasında ise Nihat Gökyiğit şöyle söylüyor: "Ekmek bedeni besler ama çiçekler de ruhu besler."

Toros'tan Samsun'a bir armağan

Tekfen Holding'in kurucu ortaklarından 2011 yılında kaybettiğimiz Necati Akçağlılar anısına Samsun'un Tekkeköy ilçesinde inşa edilen Milli Eğitim Bakanlığı Toros Tarım Necati Akçağlılar Anadolu Lisesi, yeni eğitim ve öğretim yılının başladığı 16 Eylül Pazartesi günü düzenlenen resmi törenle hizmete açıldı.

■ Türk tarımına ve ülke ekonomisine katkılarının yanında, faaliyet gösterdiği bölgelerdeki gençleri daha iyi eğitim koşullarına kavuşturmayı bir sosyal sorumluluk alanı olarak gören Toros Tarım, yapımını üstlendiği üçüncü okulun açılışını Samsun'un Tekkeköy ilçesinde yaptı. Tekfen Holding kurucu ortaklarından Necati Akçağlılar'ın adını taşıyan Toros Tarım Necati Akçağlılar Anadolu Lisesi, 16 Eylül Pazartesi günü düzenlenen resmi törenle hizmete girdi.

Okulun açılışı nedeniyle düzenlenen törene Samsun Vali Vekili Hasan Özhan, Tekkeköy Kaymakamı Köksal Şakalar, Samsun Garnizon Komutanı Ufuk Ekinci, Samsun İl Milli Eğitim Müdürü Dr. Mustafa Cora, Tekkeköy Belediye Başkanı Hayati Tekin, Tekfen Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili Cansev Akçağlılar, Tekfen Holding Yönetim Kurulu Üyeleri Erhan Öner ve Prof. Dr. Çelik

Kurtoğlu, Tekfen Grup Şirketler Başkanı Osman Cengiz Birgili ve Toros Tarım adına Yönetim Kurulu Başkanı Esin Mete'nin yanı sıra il ve ilçeden çeşitli kamu ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri katıldı.

Törende bir konuşma yapan Esin Mete, Toros Tarım olarak diğer bölgelerde olduğu gibi, Samsun'da da sosyal sorumluluk projeleri yoluyla bölge halkıyla kucaklaşmayı ve bölgedeki yaşam kalitesini artıracak adımlar atmayı öncelikli bir konu olarak gördüklerini açıkladı. Türkiye'deki üç üretim merkezinden biri olan Samsun'un Toros Tarım'ın gelecek planları içinde önemli bir yere sahip olduğunu ve tesisin, Karadeniz'i çevreleyen ülkelere gübre ihraç eden ve Türkiye'nin gübre sektöründe dışa bağımlılığını azaltacak hammaddelerin imal edildiği stratejik bir üretim merkezi olma yolunda geliştirildiğini belirten Mete,

2006 yılında Toros Tarım Samsun Eğitim Merkezi'ni kurarak başlattıkları eğitime destek çalışmalarını bugün bir adım daha öteye taşımaktan duydukları gururu belirtti. Törenin ardından çalınan zille, Toros Tarım Necati Akçağlılar Anadolu Lisesi'nin öğrencileri ilk derslerine girdiler.

Bir eğitim gönüllüsü

Samsun'un Tekkeköy ilçesinde inşa edilen Necati Akçağlılar Anadolu Lisesi, 24 derslik ile toplamda 720 öğrenci kapasitesine sahip. Toplam 1.285 metrekarelik kapalı alana sahip olan okul bünyesinde fizik ve kimya laboratuvarlarının yanı sıra resim, müzik, tarih ve yabancı dil dersleri için de özel derslikler, bir kütüphane ve beden eğitimi salonu yer alıyor. Necati Akçağlılar Anadolu Lisesi ile birlikte Toros Tarım'ın Türkiye genelinde destek verdiği okul sayısı 4'e yükseldi.

TEKFEN AİLESİNİN EMEKTARLARINA KIDEM ÖDÜLÜ

Nice 10 yıllara

■ Tekfen, kıdem yıllarının uzunluğuyla dikkat çeken ve bundan gurur duyan bir topluluk. Tüm dünyada çalışan memnuniyetinin en önemli göstergesi sayılan uzun kıdem yılları, aynı zamanda Tekfen çalışanlarını gerçek aile bağlarıyla birbirine bağlıyor. Onlarca yıl boyunca bir arada çalışmanın getirdiği uyum ve karşılıklı anlayış, Tekfen Grubu'nun "işini iyi yap" ilkesini besleyen önemli bir avantaja dönüşüyor.

Tekfen Grup şirketlerinde 10, 20, 30 ve 40'ıncı yıllarını dolduran çalışanlara her yıl olduğu gibi bu yıl da sertifika ve armağanları Tekfen Tower ve Toros Tarım Ceyhan Sosyal Tesisleri'nde düzenlenen törenlerle verildi. Tekfen Tower'da 13 Eylül günü düzenlenen törene, Tekfen Grup Şirketler Başkanı Osman Birgili de katıldı. Ceyhan'da ise kıdem sahipleri armağanlarını 11 Eylül tarihinde, Toros Tarım Kıdemli Genel Müdür Yardımcı-

sı Mehmet İçöz, Tekfen İnşaat Lojistik Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı Ali Beler ve diğer yöneticilerin hazır bulunduğu bir törenle aldılar. Bu yıl, İstanbul'da 60 ve Adana'da 41 olmak üzere toplam 101 kişi kıdem ödülü aldı.

Kıdem ödülü alan tüm emektarlarımızı tebrik ediyor, kendilerine daha nice 10 yıllar diliyoruz.

Kıdem ödülü alan çalışma arkadaşlarımızı kutluyor, aramıza yeni katılan arkadaşlarımıza yeni görevlerinde başarılar diliyoruz.

Kıdem ödülleri

40. YIL ÖDÜLLERİ

Besim Aksoy Tekfen İnşaat / Türkmenistan
Burhan Aytaç Tekfen İnşaat / Türkmenistan

30. YIL ÖDÜLLERİ

Ahmet Selim Esen Tekfen Turizm
Ali Gül Uzun Tekfen İnşaat / Türkmenistan
Burçin Kuzu Tekfen Holding
Cemal Gürsel Karaboyun Tekfen İnşaat / Fas Boru Hattı
Cemal Gürsel Kılıç Tekfen İnşaat / Fas Boru Hattı
Dinç Şenlier Tekfen İnşaat Merkez
Emin Kural Dölarlan Tekfen-TML Merkez Ofis
Fatime Nur Özdemir Tekfen İnşaat Merkez
Güngör Köprülü Tekfen Sigorta
Haki İlbay Tekfen İnşaat / Katar
Mahmut Aydın Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Mehmet Hüseyin Pekesen Toros Tarım Merkez
Muzaffer İkiz Tekfen İnşaat / Fas Samir
Nalan Uluğ Tekfen Sigorta
Nedim Coşkun Tekfen Turizm
Nevzat Ataselim Tekfen İnşaat / Tüpraş
O. Okan Kalyoncu Tekfen Holding
Orhan Alan Tekfen İnşaat / Güney Anadolu Ambarları Şantiyesi

20. YIL ÖDÜLLERİ

Adnan Gür Tekfen İnşaat / Fas Boru Hattı
Ahmet Kaman Tekfen İnşaat / Çelik Atölye
Ahmet Kapıcı Tekfen İnşaat / Tüpraş
Ahmet Özdemir Tekfen-Tubin-Özdemir Ortak Girişimi
Ali İnce Toros Tarım / Torba Fabrikası
Ali Kılıncı Tekfen-Tubin-Özdemir Ortak Girişimi
Ali Rıza Sarloğlu Tekfen İnşaat / Fas Boru Hattı
Ali Tuğrul Topaloğlu Toros Tarım / Trakya Bölge Müdürlüğü
Ali Yaşar Tekfen İnşaat / Fas Boru Hattı
Aylin Yalçın Tekfen İnşaat Merkez
Battal Demir Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Cenan Bala Arık Tekfen İnşaat Merkez
Erol Türker Tekfen İnşaat / Çelik Atölye
Faik Ali Kipmen Tekfen İnşaat / Merkez
Fatih Yıldır Tekfen İnşaat / Güney Anadolu Ambarlar Şantiyesi
Ferzan Tufan Tuncyüz Tekfen İnşaat / Merkez

Fevzi Uçgun Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Gazi Şengünnü Tekfen İnşaat / Katar
Gülcan Yücel Toros Tarım / Batı Akdeniz Bölge Müdürlüğü
Hacı Arslankurt Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Hanifi Kınalı Tekfen İnşaat / Türkmenistan
Hayrullah Baş Tekfen Holding
Hülya Arslanbek Tekfen Holding
Hüseyin Kara Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
İlhan Çiçek Tekfen İnşaat / Tüpraş
İsmail Cumhuri Dural Tekfen İnşaat / Tüpraş
Kadir Başkal Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Mehmet Çengel Tekfen İnşaat / Abu Dhabi
Mehmet Negünekaldım Toros Tarım / GAP Bölge Müdürlüğü
Mehmet Ramiz Kozakçı Tekfen İnşaat / Türkmenistan
Mehmet Tosun Tekfen İnşaat / Tüpraş
Mehmet Uğur Oduncuoğlu Tekfen İnşaat / Katar
Mehmet Yener Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Metin Cayıklı Tekfen İmalat / Fabrika
Murat Çetin Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Murat Fin Toros Tarım / Batı Akdeniz Bölge Müdürlüğü
Murtaza Eker Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Mustafa Çoban Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Muzaffer Sade Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Nazmi Dönmez Tekfen Endüstri
Nazmi Şenol Erton Tekfen Mühendislik
Necmettin Şengün Tekfen İnşaat / Fas Boru Hattı
Nedim Sökmen Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Nizamettin Kahraman Tekfen İnşaat / Ankara Ofis
Osman Nuri Aydın Toros Tarım / Torba Fabrikası
Ömer Sonkur Tekfen-Tubin-Özdemir Ortak Girişimi
Rasim Aşık Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Sabri Şengil Tekfen İnşaat / Katar
Selahattin Kurt Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Selçuk Ulutaş Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Şeh Müslüm Arıcı Tekfen İnşaat / Çelik Atölye
Şenol Güner Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Tahsin Sankaya Tekfen Turizm
Tuncer Yüksel Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Yakup Bulut Tekfen İnşaat / Türkmenistan
Yakup Öztürk Tekfen İnşaat / Fas Boru Hattı
Yaşar Demirci Toros Tarım / Ceyhan İşletmesi
Yüksel Kutlu Tekfen İnşaat / Abu Dhabi

10. YIL ÖDÜLLERİ

Abdullah Bakır Tekfen İnşaat / Güney Anadolu Ambarlar Şantiyesi
Abdullah Nogay Toros Tarım Merkez
Abdülkadir Yüksel Tekfen İnşaat / Çelik Atölye
Ablay Rustemov GATE
Ahmet Nadir Göçer Tekfen Emlak
Ali Ercan Ataselim Tekfen İnşaat / Fas DAP
Ali Özkan Tekfen İnşaat / Çelik Atölye
Alper Duygun Tekfen İnşaat / Katar
Asad Mustafayev Tekfen İnşaat / Azerbaycan Platform
Aynur Dal Tekfen Turizm
Bülent Emre Demirci Tekfen İmalat Merkez
Doğan Gözmen Tekfen İnşaat / Arabistan
Düzgün Sarı Tekfen İnşaat / Katar
Ebru Açıköz Demir Tekfen İnşaat / Tüpraş
Ekrem Aslan Tekfen İnşaat / Güney Anadolu Ambarlar Şantiyesi
Emine Aksoy Yıldırım Hishtil-Toros Fidencilik
Ercan Gündüz Tekfen İnşaat Merkez
Erol Gezici Tekfen İnşaat / Tüpraş
Ertan Ateş Tekfen İnşaat / Katar
Eşref Ergişi Tekfen İnşaat / Abu Dhabi
Fahrettin Soylu Tekfen İnşaat / Çelik Atölye
Ferhat Çelikkoparan GATE Merkez
Fezai Yıldız Tekfen İnşaat / Arabistan
Habil Çolakoğlu Toros Tarım / Ege Bölge Müdürlüğü
Hacı Kaymak Tekfen İnşaat / Arabistan
Hakan Afacan Tekfen İnşaat / Abu Dhabi
Hamza Özkalaycı Tekfen İnşaat / Çelik Atölye
Hasan Çiçek Tekfen İnşaat / Arabistan
Hasan Eraslan Tekfen İnşaat / Fas Boru Hattı
Hasan Metin Toros Tarım / Ege Bölge Müdürlüğü
Hasan Yazıcı Tekfen İnşaat / Abu Dhabi
Hasan Selahattin Zariç Tekfen İnşaat / Tüpraş
Hidir Doğan Tekfen İnşaat / Azerbaycan Platform
Hüseyin Meral Tekfen Turizm
Hüseyin Uyan Tekfen İnşaat / Azerbaycan Platform
İbrahim Elgün Toros Terminal Servisleri / Ceyhan İşletmesi
İbrahim Vehbi Öz Tekfen İnşaat / Tüpraş
İlhan Uslu Tekfen İnşaat / Türkmenistan
İsa Bülbül Tekfen İnşaat / Fas Samir

İsmail Gürüz Tekfen Turizm
Kazım Akgün Tekfen İnşaat / Tüpraş
Mehmet Akkaya Tekfen İnşaat / Tüpraş
Mehmet Ali Güneş Tekfen İnşaat / Katar
Mehmet Başaran Tekfen İnşaat / Fas Boru Hattı
Mehmet Erkan Tekfen Turizm
Mehtap Elmas Tekfen Sigorta
Mustafa Baykuş Tekfen İnşaat / Azerbaycan Platform
Mustafa Kaan Kaya Tekfen İnşaat / Fas Boru Hattı
Nuray Tabak Tubin Tekfen-Özdemir Ortak Girişimi
Nuri Çevik Tekfen İnşaat / Abu Dhabi
Onur Ateş Tekfen Turizm
Osman Öztan Tekfen İnşaat / Kazakistan
Öcal Berber GATE
Ömer Gündoğdu Tekfen İnşaat / Tüpraş
Özgür Yanmaz Tekfen İnşaat / Azerbaycan Platform
Özkan Ateş Toros Tarım / Benzin İstasyonları
Ramazan Güneş Tekfen İnşaat / Fas Samir
Recep İlhan Seber Tekfen İnşaat Merkez
Saim Hakan Karaumur Tekfen İmalat Merkez
Sami Korkut Tekfen İnşaat / Fas DAP
Savaş Demirtaş Tekfen İnşaat / Azerbaycan Platform
Sedat Bulgurcu Tekfen İnşaat / Çelik Atölye
Sedat Yaşar Tekfen İnşaat / Abu Dhabi
Selahattin Yavlak Tekfen İnşaat / Azerbaycan Platform
Seval Karboğdu Tekfen-Tubin-Özdemir Ortak Girişimi
Seyit Ali Sabancılar Tekfen İnşaat / Fas Boru Hattı
Soner İdiler Tekfen İnşaat Merkez
Süha Ulusagüven Tekfen İnşaat / Türkmenistan
Şevket Sendal Sümer Tekfen İnşaat / Fas Boru Hattı
Teyfik Gülce Tekfen İnşaat / Tüpraş
Ulaş İssi Tekfen Turizm
Yaşar Baştürk Tekfen İnşaat / Azerbaycan Platform
Yılmaz Kaplan Tekfen Turizm
Yusuf Selçuk Arslanköylü Toros Tarım / Mersin İşletmesi
Zafer Demirci Tekfen İnşaat Merkez
Zekerya Kala Tekfen İnşaat / Tüpraş
Ziya Direk Tekfen İnşaat / Çelik Atölye

Abu Dabi'de kıdem ödülü

SAS/ASAB Gaz Ayrıştırma Tesisi ve Petrol Boru Hattı projesini geçtiğimiz Mart'ta tamamlayan Tekfen İnşaat personeli, projenin işletmeye alınması nedeniyle buldukları Abu Dabi'de kıdem ödülleri Proje Müdürü Murat Un'un elinden aldılar.

Yeni katılanlar

EROL DÖNMEZ

Toros Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Genel Müdür

1966 yılında Kocaeli'de doğan Erol Dönmez, Kadıköy Anadolu Lisesi'nin ardından Boğaziçi Üniversitesi'nde Endüstri Mühendisliği Bölümü'nü bitirdi. Çalışma hayatına 1988 yılında Emlak Bankası'nda Yönetici Adayı ve Kredi Analisti olarak başlayan Dönmez, 1991 yılında Eczacıbaşı Holding bünyesindeki Tüketim Ürünleri Grubu'nda Ürün Sorumlusu olarak görev aldı. Ardından yine Eczacıbaşı bünyesinde sırasıyla Beiersdorf Kozmetik ve Eczacıbaşı Girişim Pazarlama'da Satış Müdürlüğü; Eczacıbaşı Avon Kozmetik, Eczacıbaşı İlaç Sanayi ve Vitra İngiltere'de de Genel Müdürlük yaptı. Erol Dönmez, son olarak Yıldız Holding - Ülker Gıda'da Süt ve Sütü Ürünler Başkan Yardımcısı olarak görev aldı. 1 Ekim 2013 itibarıyla Toros Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de Genel Müdür olarak göreve başlayan Dönmez evli ve 3 çocuk sahibi. Kendisine hoş geldiniz diyor, görevinde başarılar diliyoruz.

Anılarda kalanlar

MICHIGAN ÜNİVERSİTESİ NOSTALJİSİ

Tekfen Holding'in üç kurucu ortağından Feyyaz Berker ve Nihat Gökyiğit'e, 1948 yılında mezun oldukları Michigan Üniversitesi tarafından birer anı madalyası verildi. 1948 mezunları için üniversitede düzenlenen törene Feyyaz Berker ve Nihat Gökyiğit seyahat zorluğu nedeniyle katılamadıklarından, İstanbul'dan video konferans yoluyla bağlantı kurdular. Törende birer konuşma yapan Feyyaz Berker ve Nihat Gökyiğit, hayatlarında önemli bir yere sahip olan Michigan Üniversitesi'yle ilgili anılarını da paylaştılar.

FEYYAZ BERKER

Maç biletini satıp radyo aldım

Michigan, benim hayatımda her zaman önemli bir yere sahip olmuştur. Benimle aynı dönemde mezun olan birçok arkadaşımın da ilk tercihi Michigan idi. Bunun nedeni, Michigan'ın iyi bir mühendislik eğitimi vermesi kadar, yabancı öğrencilere de kucak açması ve zengin bir sosyal hayata sahip olmasıydı.

Michigan'la ilgili olarak unutamadığım bir anım, okulun bize verdiği bir maç biletini satıp, onun parasıyla kendime bir radyo almak ve sezon boyunca tüm maçları radyodan takip etmekti. Yani bir bakıma, bize aşıladığı çalışma ruhunun ve işini hızlı yapma yeteneğinin yanında, Michigan'ın iş dünyasına ilk adımını atmakta da önemli bir katkısı oldu.

NIHAT GÖKYİĞİT

Sistem ve düzen beni çok etkiledi

Ben 1947'de Michigan'a geldiğimde, dünyada savaşın olumsuz etkileri devam ediyordu. Savaş, ülkeme de yokluk ve yoksulluk getirmişti. Bir bakıma hayat yeniden başlıyordu. Türkiye'nin kalkınma yolunda mühendislere ihtiyacı vardı ve bizler, yeni mezun olmuş genç mühendisler olarak, Michigan Üniversitesi'ni kendimizi geliştirebileceğimiz en iyi yer olarak görüyorduk.

Amerika'da beni en çok etkileyen şey, hayatın her alanında kendini hissettiren düzen ve sistem oldu. Örneğin, binlerce öğrencinin sadece iki gün içinde -sağlık kontrolü de dahil- kayıtlarının yapılabilmesi bende hayranlık uyandırmıştı. Sistem, dev bir fabrika gibi hem çok hızlı, hem de verimli işliyordu. Üstelik işlerin hızlı yapılması, en iyi sonucun alınmasına bir engel teşkil etmiyordu. Burada gördüğüm verimlilik odaklı yaklaşım, sonraki iş hayatımda bana hep yön vermiştir.